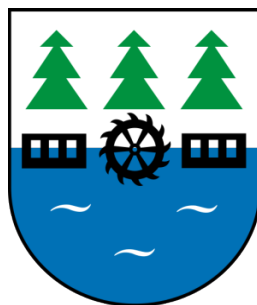

Załącznik Nr 2
do Zarządzenia Zastępczego
Wojewody Pomorskiego
z dnia 6 października 2020 r.

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY CZERSK
dla obszaru w granicach
administracyjnych miasta i gminy**

**KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

CZĘŚĆ TEKSTOWA

1	Wprowadzenie	5
1.1	Podstawa prawna opracowania Studium	5
1.2	Cele opracowania Studium	5
1.3	Zakres opracowania	6
2	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	8
3	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	13
4	Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	15
5	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	16
6	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	32
7	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.	36
8	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym	38
9	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m ² oraz powyżej 2000 m ² , a także obszary przestrzeni publicznej	39
10	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	40
11	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	40
12	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	41
13	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	41
14	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271)	41
15	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	42
16	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	42
17	Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	42

1 Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna opracowania Studium

Niniejsza Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk dla obszaru w granicach administracyjnych miasta i gminy, zwana dalej „Zmianą Studium”, określa politykę gospodarowania przestrzenią Gminy Czersk i jest sporządzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 12.06.2012 r. poz. 647 z późn. zm.).

Zmiana Studium zastępuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czersk, uchwalone uchwałą Nr XX/195/2000 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 września 2000 r. [na podstawie art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.).

Zmiana Studium sporządzona została w wyniku podjęcia przez Radę Miejską w Czersku uchwały Nr XVII/110/12 z dnia 26 kwietnia 2012 r. „w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czersk dla obszaru w granicach administracyjnych miasta i gminy”, poprzedzonej uchwałą Nr XVI/109/12 z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czersk, podjętej na podstawie art. 32 ust. 2 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w której stwierdzono konieczność dokonania zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czersk uchwalonym uchwałą nr XX/195/2000 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 września 2000 r., zgodnie z wynikami analizy aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk.

Zawartość merytoryczna Zmiany Studium została określona w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 12.06.2012 r. poz. 647). Zmianę Studium opracowano w oparciu o wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., nr 118, poz. 1233).

1.2 Cele opracowania Studium

Od uchwalenia pierwszej wersji Studium w 2000 r. minęło ponad 10 lat, w trakcie których zaszło wiele zmian w prawodawstwie, pojawiły się nowe lub zmienione zostały wówczas obowiązujące ustawy i rozporządzenia, ale przede wszystkim zmieniła się rzeczywistość gminy: struktura zatrudnienia, otoczenie biznesu, wyposażenie gminy, itp. Ustalenia przyjęte w „Studium...” uchwalonym w 2000 r. pozwoliły na prowadzenie polityki przestrzennej w obszarze miasta i gminy Czersk i umożliwiły realizację wielu działań inwestycyjnych zmierzających do rozwoju tego obszaru. Niemniej główne uwarunkowania prawne oraz realia funkcjonowania gminy przez ostatnią dekadę uległy wyraźnym zmianom. U podstaw decyzji Rady Miejskiej w Czersku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium leżały również nowe zadania, do których realizacji służyć ma zmiana Studium:

- Studium ma odpowiadać na rosnące potrzeby Gminy Czersk w zakresie wyznaczenia nowych terenów do kształtowania zabudowy - jest to zadanie wynikające bezpośrednio z obserwowanego w ostatnich latach tzw. „boomu budowlanego”. Rosnąca presja ze strony inwestorów indywidualnych powoduje konieczność uregulowania kwestii terenów rozwojowych w obszarze miasta i gminy;
- dostosowanie stanu prawnego terenów na obszarze miasta i gminy Czersk do zmieniających

się przepisów prawa - argumentem za przystąpieniem do zmiany dotychczas obowiązującego Studium było pojawienie się w granicach gminy terenów ochrony przyrody Natura 2000, a wraz z nimi ograniczeń w stosunku do planowanych na tych terenach przedsięwzięć;

- dostosowanie zapisów Studium do zmieniających się uwarunkowań infrastrukturalnych na terenie miasta i gminy Czersk - ostatnie lata obfitowały w przedsięwzięcia wodociągowe, kanalizacyjne i komunikacyjne. Zmienia się sposób prowadzenia gospodarki odpadami oraz sposób zaopatrzenia ludności w wodę i prowadzenia gospodarki ściekowej. Coraz pełniejsza realizacja tych zadań, które aktualne były przez ostatnie 10 lat, stwarza możliwość wyznaczenia nowych kierunków, a jednocześnie umożliwia niezbędne zmiany w wykorzystaniu terenów tak, aby optymalnie wykorzystać powstałe już inwestycje infrastrukturalne. Zadaniem w tym zakresie jest wykorzystanie potencjału gminy wynikającego z położenia w centrum Borów Tucholskich na szlaku komunikacyjnym drogi krajowej nr 22 o długości około 460 km prowadzącym od przejścia granicznego polsko-rosyjskiego w Grzechotkach do granicy z Niemcami w Kostrzynie;
- zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne wymuszają wskazanie obszarów, dla których przewiduje się lokalizację funkcji ponadlokalnych, czyli obszarów podlegających negocjacom pomiędzy administracją samorządową i rządową szczebla wojewódzkiego i powiatowego a samorządem lokalnym dla sprecyzowania wspólnej polityki w zagospodarowaniu tych obszarów;
- zmiana Studium ma odpowiedzieć na potrzebę umożliwienia zagospodarowania nowych terenów inwestycyjnych, celem podniesienia jakości życia jej mieszkańców;
- wyznaczenie obszarów, na których możliwe będzie lokalizowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w myśl przepisów odrębnych, szczególnie w zakresie energetyki odnawialnej oraz produkcji;
- Studium ma uwzględnić zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz uwzględnić strategię rozwoju Gminy Czersk w powiązaniu ze strategią rozwoju powiatu chojnickiego;
- pomimo, że Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jego ustalenia są wiążące dla organów Gminy Czersk przy sporządzaniu planów miejscowych, tj. ustalenia planów nie mogą naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

1.3 Zakres opracowania

Studium, jako jednostkowy dokument, opracowywane jest w kilku płaszczyznach, które wynikają z faktu, iż odnosi się ono zarówno do przestrzeni geograficznej jak i do czasu. Można zatem mówić o Studium w płaszczyźnie przestrzennej, czyli o granicach opracowania, o płaszczyźnie skali oraz płaszczyźnie czasu – interwału, który obejmuje opracowywana zamiana Studium, od czasu uchwalenia poprzedniego dokumentu do stanu dzisiejszego oraz częściowo wybiegającego w przyszłość. Niniejsza zmiana Studium opracowana jest w granicach administracyjnych miasta i gminy. Granice te określono na podstawie Państwowego Rejestru Granic oraz Państwowego Zasobu Geodezyjnego zdeponowanego w Starostwie Chojnickim. Załączniki graficzne opracowano w skali 1:25000. Jest to podstawowa skala opracowania. Ponieważ Studium określa kierunki zagospodarowania przestrzennego, w tym wiodące funkcje terenów, nie pozwala ono na jednoznaczne rozstrzygnięcia, co do kwestii spornych, w skali poszczególnych działek geodezyjnych. Ze względu na skalę, symbole literowe i numery obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadzono jedynie w sytuacjach koniecznych do ich jednoznacznej identyfikacji.

Zakres tematyczny Zmiany Studium odnosi się do zagadnień dynamicznych, tzn. zmiennych w

czasie. Okres, w którym analizowane są zmiany w strukturze przestrzennej gminy, obejmuje najdalej ponad 12 ostatnich lat, od 2000 roku, czyli od roku, w którym opracowane było ostatnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy. Okres 12-stu lat pozwala uwzględnić zmiany w strukturze przestrzennej miasta i gminy, które nastąpiły w czasie ostatniego dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego, nie przewidywanego w takiej skali w poprzednim dokumencie. Należy pamiętać, że w ostatniej dekadzie miały miejsce wydarzenia takie jak: wejście Polski do Unii Europejskiej, a co za tym idzie, istotna zmiana w porządku prawnym, implementacja wielu przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzeni, ochrony środowiska, itp. Dziesięć ostatnich lat to także liczne zmiany w strukturze rolnej, społecznej i gospodarczej na obszarze gminy, które znalazły odzwierciedlenie w ruchu budowlanym oraz w potrzebach i możliwościach rozwoju Gminy Czersk.

Studium opracowano w oparciu o wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., nr 118, poz. 1233). Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk dla obszaru w granicach administracyjnych miasta i gminy podlega uchwaleniu przez Radę Miejską w Czersku. Załącznikami do uchwały są:

załącznik 1. uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk

- część tekstowa,
- 5 map tematycznych, w skali 1 : 25 000;

załącznik 2. kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk

- część tekstowa (niniejsze opracowanie);

załącznik 3-1. kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk

- rysunek studium w skali 1 : 25 000;

załącznik 3-2. kierunki zagospodarowania przestrzennego Miasta Czersk

- rysunek studium w skali 1 : 10 000.

2 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

- 2.1. Główne cele rozwoju miasta i gminy uwzględniające istniejące uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe, gospodarcze, społeczne, to dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez możliwość stworzenia nowych miejsc pracy, oraz utrzymanie dotychczasowych wiodących funkcji gminy - gospodarczej leśnej, osadniczo-rolniczej i produkcyjnej, wypoczynkowej i usługowej obsługującej turystykę - przy utrwalaniu ochrony środowiska przyrodniczego.
- 2.2. Rozmieszczenie przestrzenne zamierzeń mających służyć osiągnięciu ww. celów:
 - 1) rozwój obszaru zurbanizowanego miasta Czerska z uwzględnieniem rozwoju bazy usług opartej na drobnej przedsiębiorczości:
 - a) ekonomiczne wykorzystanie zrealizowanego i planowanego uzbrojenia terenów,
 - b) utrzymanie i wzbogacenie wiodącej funkcji osadniczo-usługowej powiązanej z drobną wytwórczością przemysłową,
 - c) przygotowanie nowych kierunków rozwoju urbanistycznego na okres perspektywiczny;
 - 2) rozwój obszaru zurbanizowanego wsi Rytel, o wiodącej funkcji osadniczej - mieszkaniowej jednorodzinnej
 - a) ekonomiczne wykorzystanie zrealizowanego i planowanego uzbrojenia terenów poprzez przygotowanie terenów pod zabudowę, w tym dogęszczenie terenów w części zabudowanych,
 - b) stworzenie warunków do rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej i wypoczynkowo-rekreacyjnej, w powiązaniu z osadnictwem w celu zwiększenia poziomu życia stałych mieszkańców i przyjezdnych w celach wypoczynkowych,
 - c) zapewnienie mieszkańcom stałym i przebywającym okresowo ochrony przed niezorganizowanymi formami zabudowy w otoczeniu istniejącej zabudowy jak i w sąsiedztwie cennego środowiska naturalnego,
 - d) stworzenie warunków do rozwoju bazy usług opartej na drobnej przedsiębiorczości;
 - 3) rozwój obszaru zurbanizowanego wsi Łąg, o wiodącej funkcji mieszkaniowo - usługowo - produkcyjnej
 - a) ekonomiczne wykorzystanie zrealizowanego i planowanego uzbrojenia terenów poprzez przygotowanie terenów pod zabudowę, w tym dogęszczenie terenów w części zabudowanych,
 - b) zapewnienie mieszkańcom ochrony przed niezorganizowanymi formami zabudowy w otoczeniu istniejącej zabudowy jak i w sąsiedztwie cennego środowiska naturalnego,
 - c) stworzenie warunków do rozwoju bazy usług opartej na drobnej przedsiębiorczości;
 - 4) rozwój obszarów zurbanizowanych pozostałych wsi w obszarach oznaczonych na rysunku studium, służących:
 - a) zapewnieniu możliwości mieszkaniowych kolejnym pokoleniom mieszkańców,
 - b) ochronie, i umożliwiając rozbudowę, zwartych układów zabudowy wiejskiej w celu utrzymania i rozwijania historycznych wartości kulturowych środowiska wiejskiego, we współpracy z Wojewódzkim Pomorskim Konserwatorem Zabytków w ramach ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej i w ich sąsiedztwie, wraz z ochroną krajobrazu otwartego otoczenia wsi (terenów użytkowanych rolniczo) a także terenów leśnych, między innymi, przed nieskoordynowaną zabudową,
 - c) tworzeniu warunków do rozwoju bazy usług, drobnej wytwórczości i produkcji opartej głównie na miejscowych surowcach, poprzez tworzenie możliwości rozwoju lokalnego przetwórstwa, składowania i sprzedaży produktów wytworzonych przez miejscowe rolnictwo, hodowlę bydła i trzody chlewnej (z obszaru gminy), a także uzyskiwanych ze

- zbieractwa runa leśnego, jak i innych działów nie generujących zbyt dużego ruchu komunikacyjnego;
- d) optymalnemu wykorzystaniu istniejącego i projektowanego uzbrojenia technicznego;
- 5) wskazanie obszarów rozwoju urbanistycznego - możliwość wprowadzenia zabudowy osadniczej, usługowej i produkcyjnej z uwzględnieniem położenia w strefach funkcjonalnych, które wykształciły się poprzez rozwój obszaru miejskiego i obszarów osadnictwa wiejskiego zintegrowanych z kulturą rolną, przyrodą i różnymi formami gospodarki leśnej w obszarze miasta i gminy, w tym (strefy funkcjonalne):
- I – miasto Czersk – wielofunkcyjna i centrotwórcza,
 - II – Rytel, Klonia - osadniczo-rekreacyjna,
 - III – Gotelp, Łąg, Łąg-Kolonia, Lipki Górne, Lipki Dolne, Będźmierowice - osadniczo-rolnicza,
 - IV – Złotowo - osadniczo-rolnicza,
 - V – Mokre, Malachin, Złotowo, Łubna – osadniczo-rolnicza,
 - VI – Krzyż – osadnicza,
 - VII – Odry, Wojtal - osadniczo-rekreacyjna,
 - VIII – Lutom, Zapędowo – osadnicza,
 - IX – leśna,
 - X – przyrodnicza (łąkowa).
- 6) obszary planowanego i obszary warunkowego (obróby Będźmierowice i Łąg Kolonia) rozmieszczenia urządzeń służących do wytwarzania energii - z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi;
- 7) wskazanie układów ciągów komunikacji kolejowej, drogowej, oraz głównych sieci uzbrojenia technicznego, tworzących korytarze przestrzenne o zróżnicowanym zasięgu, kształtujących:
- dostępność obszarów do dróg kolejowych, kołowych i mediów,
 - ograniczenia w poruszaniu się żywych organizmów,
 - utrudnienia dla przebiegu innych obiektów i urządzeń technicznych (skrzyżowania),
 - potrzebę określenia zasad ochrony i kształtowania ekspozycji przestrzennej otoczenia (ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne),
 - strukturę zagospodarowania przyległych terenów,
 - potrzeby w zakresie wyznaczenia ograniczeń dostępności obszarów leśnych ze względu na ochronę zasobów o walorach przyrodniczych oraz ze względu na prowadzoną gospodarkę leśną;
- 8) wskazanie obszarów objętych ustanowionymi szczególnymi formami ochrony prawnej środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- 2.3. Na obszarach gruntów rolnych o wysokich wartościach klas bonitacyjnych należy dążyć do rozwoju i modernizacji istniejącego osadnictwa z ewentualnym ukierunkowaniem rozwoju obejmującego obsługę ruchu turystycznego i wypoczynkowego (agroturystyka) z ograniczeniem rozwoju nowego rozproszonego osadnictwa wyłącznie do szczególnie uzasadnionych wypadków związanych z dużymi gospodarstwami rolnymi i rolno-leśnymi.
- 2.4. Na rysunku studium w skali 1 : 25 000, obejmującym gminę Czersk wraz z obszarem miasta Czersk, wskazuje się:
- 1) granice stref funkcjonalnych;
 - 2) tereny posiadające obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
 - 3) tereny rozwoju urbanistycznego objęte zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
 - 4) obszary planowanego rozmieszczenia urządzeń służących do wytwarzania energii - z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi – ewentualny zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

- 5) obszary warunkowego rozmieszczenia urządzeń służących do wytwarzania energii - z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi – ewentualny zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (obręby Będźmierowice i Łąg Kolonia);
- 6) inne tereny objęte zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 7) szczególne cechy terenów, które należy uwzględnić przy przygotowaniu potencjalnych zamierzeń inwestycyjnych:
 - a) grunty rolne III klasy – sprzyjające wykorzystaniu na cele rolnicze, podlegające ustawowej ochronie prawnej,
 - b) wody w zarządzie RZGW w Gdańsku,
 - c) obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
 - d) teren i obszar górniczy,
 - e) złoża kruszywa o podstawowym stopniu rozpoznania,
 - f) tereny o nachyleniu powyżej 8% - mogące stanowić utrudnienie w komunikacji drogowej oraz przy posadowieniu obiektów budowlanych,
 - g) tereny Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” – podlegające szczególnym przepisom prawnym, m.in. związanych z ochroną gruntów leśnych,
 - h) strefy ochrony dóbr kultury oraz stanowiska archeologiczne;
- 8) Aktualne zagospodarowanie terenów:
 - a) tereny zamknięte – linie kolejowe,
 - b) tereny produkcyjne,
 - c) tereny zabudowane,
 - d) tereny leśne,
 - e) łąki i pastwiska,
 - f) tereny rolne,
 - g) wody powierzchniowe,
 - h) drogi;
- 9) elementy ochrony środowiska:
 - a) pomniki przyrody,
 - b) granica Tucholskiego Parku Krajobrazowego,
 - c) granica otuliny Tucholskiego Parku Krajobrazowego,
 - d) granice obszarów chronionego krajobrazu,
 - e) użytki ekologiczne,
 - f) obszar Natura 2000 OOS (obejmują cały obszar miasta i gminy Czersk),
 - g) obszar Natura 2000 OSO,
 - h) rezerваты przyrody,
 - i) rezerwat archeologiczno-przyrodniczy;
- 10) szczególne formy ochrony dóbr kultury:
 - a) położenie obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego,
 - b) granice stref „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej,
 - c) granice stref „B” ochrony konserwatorskiej,
 - d) granice stref „E” ochrony ekspozycji,
 - e) granice stref „W” ochrony archeologicznej ze wskazaniem położenia stanowisk archeologicznych z wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych województwa pomorskiego.
- 11) Elementy istniejącej i planowanej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej:
 - a) główny punkt zasilania,
 - b) stacja redukcyjna gazu (II°),

- c) linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia,
- d) istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia (ze wskazaniem kierunku planowanej jego kontynuacji), oraz planowany nowy (wariant preferowany) związany z potencjalnymi nowymi źródłami gazu,
- e) droga krajowa (nr 22),
- f) droga wojewódzka (nr 237),
- g) drogi powiatowe,
- h) ważniejsze drogi gminne i zakładowe,
- i) ulice,
- j) inne drogi.

2.5. Na rysunku studium w skali 1 : 10 000, obejmującym miasto Czersk wskazuje się:

- 1) granice stref funkcjonalnych;
- 2) granice terenów posiadających obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- 3) tereny rozwoju urbanistycznego objęte zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 4) inne tereny objęte zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 5) szczególne cechy terenów, które należy uwzględnić przy przygotowaniu potencjalnych zamierzeń inwestycyjnych:
 - a) grunty rolne III klasy – sprzyjające wykorzystaniu na cele rolnicze, w tym ogrodnictwo,
 - b) tereny o nachyleniu powyżej 8% - mogące stanowić utrudnienie w komunikacji drogowej oraz przy posadowieniu obiektów budowlanych,
 - c) tereny Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” – podlegające szczególnym przepisom prawnym, m.in. związanych z ochroną gruntów leśnych,
 - d) ciek naturalne – podlegające szczególnej ochronie stanowionej przez odpowiednie jednostki władzy i administracji rządowej i samorządowej,
 - e) rowy i kanały - podlegające ochronie stanowionej przez przepisy prawa nadzorowane przy udziale samorządu gminnego,
 - f) jeziora i zbiorniki wodne – naturalne i powstałe na skutek działalności człowieka, wymagające szczególnego traktowania przy projektowaniu przekształceń środowiskowych,
 - g) tereny trudne do zabudowy – na których pokonanie utrudnień wynikających z warunków środowiskowych może stanowić o znacznie wyższych kosztach realizacji zamierzeń inwestycyjnych w porównaniu do analogicznych zamierzeń na pozostałych terenach,
 - h) strefy ochrony dóbr kultury oraz stanowiska archeologiczne;
- 6) aktualne zagospodarowanie terenów – w roku 2012 – z podziałem na
 - a) tereny produkcyjne,
 - b) tereny zabudowane,
 - c) tereny leśne,
 - d) łąki i pastwiska,
 - e) tereny rolne,
 - f) wody powierzchniowe,
 - g) drogi;
- 7) strefy ochrony dóbr kultury:
 - a) położenie obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego,
 - b) granice stref „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej,
 - c) granice stref „B” ochrony konserwatorskiej,
 - d) granice stref „E” ochrony ekspozycji,

- e) granice stref „W” ochrony archeologicznej ze wskazaniem położenia stanowisk archeologicznych z wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych województwa pomorskiego.
- 8) Elementy istniejącej infrastruktury komunikacyjnej:
- a) tereny zamknięte – linie kolejowe,
 - b) droga krajowa (nr 22),
 - c) droga wojewódzka (nr 237),
 - d) drogi powiatowe,
 - e) ważniejsze drogi gminne i zakładowe,
 - f) ulice,
 - g) planowana obwodnica Czerska (przebieg południowy)
- 9) elementy istniejącej i planowanej infrastruktury technicznej:
- a) istniejąca linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia,
 - b) istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia (ze wskazaniem kierunku planowanej jego kontynuacji), oraz planowany nowy (wariant preferowany) związany z potencjalnymi nowymi źródłami gazu,
 - c) główny punkt zasilania,
 - d) zbiorcze oczyszczalnie ścieków,
 - e) istniejąca stacja redukcyjna gazu (II°);
- 10) elementy ochrony środowiska:
- a) pomniki przyrody,
 - b) granica Tucholskiego Parku Krajobrazowego,
 - c) granica otuliny Tucholskiego Parku Krajobrazowego,
 - d) granice użytków ekologicznych,
- 2.6. Rozwój przekształceń zagospodarowania obszaru miasta - przewiduje się:
- 1) na terenach zabudowanych poprzez uzupełnienia zabudowy, zmierzające do zwiększenia intensywności, w formie: rozbudowy, przebudowy istniejącej, zabudowy plombowej
 - a) z zachowaniem obecnego sposobu użytkowania,
 - b) z wprowadzeniem nowych funkcji uzupełniających,
 - c) ze zmianą funkcji,
 - 2) tworzenie nowych zespołów zabudowy na terenach niezabudowanych, niezalesionych
 - a) możliwych do realizacji systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
 - b) uwzględniających przyszłą budowę systemu dróg dojazdowych,
 - c) po przeprowadzeniu procesu sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub innej odpowiedniej procedury administracyjnej określonej w przepisach ustaw,
 - d) po uwzględnieniu warunków wynikających z opracowań specjalistycznych stanowiących podstawę do zmian przeznaczenia i ustalenia warunków zabudowy;
 - 3) na terenach obejmujących grunty leśne - możliwość przeprowadzenia liniowych elementów zagospodarowania (dróg, tras przesyłowych mediów) lub urządzenia terenu w sposób nie powodujący istotnego naruszenia środowiska biologicznego, a mogący służyć celom rekreacji lub uprawianiu niektórych dyscyplin sportowych (np. trekking, nordic-walking, narciarstwo biegowe).

3 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

- 3.1. Intensywność zabudowy – stosunek powierzchni całkowitej budynków na działce budowlanej do powierzchni przedmiotowej działki budowlanej:
- 1) w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej wyłącznie o funkcji mieszkaniowej minimalny = 0,05, maksymalny 0,80,
 - 2) w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej wyłącznie o funkcji mieszkaniowej minimalny = 0,5, maksymalny 3,0,
 - 3) w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej z lokalami użytkowymi o funkcji usługowej, w tym handlowej, minimalny = 0,10, maksymalny 2,0,
 - 4) w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej z lokalami użytkowymi o funkcji usługowej, w tym handlowej, minimalny = 0,50, maksymalny 4,0,
 - 5) w zabudowie usługowej - minimalny = 0,10, maksymalny 3,0,
 - 6) w zabudowie produkcyjnej - minimalny = 0,10, maksymalny 3,0,
 - 7) w zabudowie zagrodowej - nie ustala się.
- 3.2. Stosunek powierzchni zabudowy budynków na działce budowlanej do powierzchni przedmiotowej działki budowlanej:
- 1) w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej wyłącznie o funkcji mieszkaniowej - minimalny = 0,05, maksymalny 0,25,
 - 2) w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej wyłącznie o funkcji mieszkaniowej - minimalny = 0,20, maksymalny 0,80,
 - 3) w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej z lokalami użytkowymi o funkcji usługowej, w tym handlowej, minimalny = 0,10, maksymalny 0,50,
 - 4) w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej z lokalami użytkowymi o funkcji usługowej, w tym handlowej, minimalny = 0,20, maksymalny 0,80,
 - 5) w zabudowie usługowej na terenie miasta - minimalny = 0,05, maksymalny 1,
 - 6) w zabudowie usługowej na terenach wiejskich - minimalny – nie ustala się, maksymalny 0,80,
 - 7) w zabudowie produkcyjnej - minimalny – nie ustala się, maksymalny 0,80,
 - 8) w zabudowie zagrodowej minimalnego nie ustala się, maksymalny 0,05, z tym, że w zabudowie zagrodowej odniesienie nie do powierzchni działki budowlanej a do powierzchni całego gospodarstwa rolnego na obszarze gminy związanego z projektowaną zabudową.
- 3.3. Minimalny stosunek powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej do powierzchni przedmiotowej działki budowlanej na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyłącznie o funkcji mieszkaniowej = 0,30, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z lokalami użytkowymi o funkcji usługowej = 0,20, na terenach zabudowy usługowej i produkcyjnej = 0,10, na terenach zabudowy zagrodowej nie ustala się.
- 3.4. Powierzchnia sprzedaży - koncentracje nowych obiektów handlowych i handlowo-usługowych lokalizowanych w centralnie położonych miejscach wsi i osiedli wiejskich ograniczać do łącznej powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m², w promieniu do 800 m, w granicach miasta bez ograniczeń.
- 3.5. Geometria dachów
- 3.5.1. Geometria dachów nowych budynków w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej:
- a) układy jedno-, dwu- i czterospadowe,

- b) nachylenie połaci dachu mieszczące się w granicach od 2° do 60°,
 - c) położenie kalenicy dachu – równoległe lub prostopadłe do najdłuższego prostego odcinka granicy działki,
- 3.5.2. Geometria dachów nowych budynków w zabudowie usługowej i mieszanej mieszkalno-usługowej:
- a) układy jedno-, dwu- i czterospadowe,
 - b) nachylenie połaci dachu mieszczące się w granicach od 2° do 45°,
 - c) położenie kalenicy dachu – według zasad określonych na etapie opracowania planów miejscowych,
- 3.5.3. Geometria dachów nowych budynków w zabudowie produkcyjnej:
- a) układy jedno-, dwu- i czterospadowe, dachy pogrążone,
 - b) nachylenie połaci dachu - nie ogranicza się,
 - c) położenie kalenicy dachu – w mieście według sąsiedztwa, nie ogranicza się poza terenem miasta,
- 3.6. Wysokość nowych budynków
- 3.6.1. Maksymalne wysokości budynków do kalenicy dachów
- a) na terenie miasta Czerska
 - mieszkalnych wielorodzinnych = 16 m;
 - mieszkalnych jednorodzinnych = 11 m;
 - usługowych = 14 m;
 - przemysłowych = 20 m;
 - b) na terenach pozamiejskim Gminy Czersk:
 - mieszkalnych wielorodzinnych = 12 m;
 - mieszkalnych jednorodzinnych w zwartej zabudowie wsi = 10 m;
 - w zabudowie zagrodowej = 12 m;
 - budynków usługowych = 11 m;
 - indywidualnych letniskowych i mieszkalnych na wydzielonych działkach poza zwartą zabudową wsi = 8 m;
 - przemysłowych = 12 m;
- 3.6.2. Nie określa się wartości minimalnych wysokości nowych budynków do kalenicy dachu;
- 3.6.3. Maksymalna wysokość obiektów budowlanych nie będących budynkami z wyłączeniem masztów i wież poza budynkami = 20,0 m, nie określa się wartości minimalnych;
- 3.6.4. Wymagane zgłoszenie do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych projektowanych obiektów wyższych od 50 m n.p.t.
- 3.7. Tereny do wyłączenia spod zabudowy w granicach Tucholskiego Parku Krajobrazowego:
- 1) leśne, poza ujętymi w planach urządzenia lasów wyznaczonymi do wyłączenia z produkcji leśnej;
 - 2) podlegające ochronie prawnej ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony gatunkowej flory i fauny;
 - 3) otwarte niezabudowane mające szczególne znaczenie dla ochrony krajobrazu Tucholskiego Parku Krajobrazowego, z wyłączeniem terenów pod budowę dróg i ciągów sieci infrastruktury technicznej.
- 3.8. Wytyczne określania wymagań, o których mowa w pkt. 3.1.-3.7., w planach miejscowych:
- 1) graniczne wartości wskaźników dotyczących intensywności zabudowy i wykorzystania terenu należy określać, mając na względzie dążenie do spójności zespołów zabudowy,
 - 2) koncentracje pod jednym dachem nowych obiektów handlowych i handlowo-usługowych lokalizowanych w centralnie położonych miejscach wsi i osiedli wiejskich ograniczać do łącznej powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 1000 m², w mieście bez ograniczeń;
 - 3) sąsiedztwo zróżnicowanych funkcji zabudowy, wymaga wyznaczania stref izolacyjnych, w szczególności pomiędzy przemysłem a mieszkalnictwem.

- 3.9. Parametry określone w niniejszym rozdziale (3) nie dotyczą obszarów leżących w granicach wymienionych w punkcie 2.5.7. stref ochrony dóbr kultury – miasta Czersk, dla tych obszarów parametry ustalane są indywidualnie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w uzgodnieniu z właściwym terenowo i rzeczowo konserwatorem zabytków.

4 Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

- 4.1. Ekopolityka na terenie gminy winna zmierzać do maksymalnej ochrony systemu przyrodniczego i krajobrazowego, który tworzą obszary podlegające ochronie, obszary leśne, zieleń parkowa, zieleń śródpolna, zieleń hydrofilna obszarów podmokłych, zieleń niska terenów otwartych, wody powierzchniowe.
- 4.2. Zalesieniami winny być objęte przede wszystkim nieużytkowane grunty orne niskich klas bonitacyjnych.
- 4.3. Parki wiejskie i podworskie wymagają zabiegów restytucyjnych i rewitalizacyjnych, a wszelka działalność gospodarcza nie może doprowadzić do ich degradacji.
- 4.4. W lasach gminy, wskazane jest wprowadzenie drzewostanów wielogatunkowych, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi.
- 4.5. Pełnej ochrony wymagają również lasy i zbiorowiska łąkowe, w środowiskach sprzyjających retencji wody.
- 4.6. Na obszarze Tucholskiego Parku Krajobrazowego obowiązują przepisy zawarte w rozporządzeniu nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Pomor. z 2006 r. Nr 58, poz.1196).
- 4.7. Generalnie niezbędne jest zabezpieczenie obiegu wody dla potrzeb biotopów, objęcie ścisłą ochroną przed zanieczyszczeniem obszarów źródłowych rzek i potoków, oraz ich stref przybrzeżnych. Niezbędne jest zachowanie wszystkich hydrotopów, a w miarę możliwości, powiększenia ich ilości i powierzchni. Wskazane jest ograniczenie stosowania środków chemicznych zwalczania szkodników roślinnych i zwierzęcych, oraz wprowadzenie biologicznych metod ochrony roślin.
- 4.8. Niezbędne są działania na rzecz poprawy czystości jezior i rzek. Sanitacją winny być objęte wody rzek Brdy, Wielkiego Kanału Brdy, Wdy, Niechwaszcz oraz odcinek Czerskiej Strugi poniżej Czerska. Głównymi czynnikami wpływającymi na obniżenie jakości wód są związki azotu, fosforu i skażenie bakteriologiczne ze źródeł zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa.
- 4.9. W celu zapobieżenia nieskoordynowanym, jednostkowym działaniom realizacyjnym należy dążyć do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny zgrupowań działek przeznaczanych pod zabudowę, a tereny pojedynczych działek wyłącznie w przypadkach koniecznych zmian w istniejących zespołach lub dużych działek np. rezydencje poza zwartą zabudową.
- 4.10. Gospodarka rolna występuje głównie w obszarach położonych w centralnej części gminy. Charakteryzuje się dość wysoką wydajnością w porównaniu do słabych warunków glebowych i klimatycznych. Potencjał terenów wykorzystywanych rolniczo z roku na rok ulega osłabieniu, ale związana z zagospodarowaniem przestrzennym polityka samorządu nie ma na to istotnego wpływu.
- 4.11. Walory przyrodniczo - krajobrazowe gminy, z rzekami Brdą, Wdą, Niechwaszcz, Czerską Strugą i jeziorami: położonymi wśród dużych kompleksów leśnych Borów Tucholskich, w znacznej odległości od ośrodków produkcyjno-przemysłowych i innych źródeł uciążliwości - wpływają na

- znaczny rozwój funkcji letniskowej typu „drugie domy” mieszkańców, nawet odległych, większych miast m. in. Gdańsk, Gdynia, Elbląg, Bydgoszcz.
- 4.12. Tucholski Park Krajobrazowy charakteryzuje słaba sieć komunikacyjna, wysoki stopień lesistości, niski stopień zaludnienia, pierwotne drzewostany, relatywnie duży udział stosunkowo czystych wód, liczne stanowiska flory i fauny.
 - 4.13. Obszary chronione w granicach miasta i gminy Czersk podlegają licznym procesom degradacyjnym związanym z intensywnym ruchem turystycznym przekraczającym pojemność środowiska.
 - 4.14. Głównymi źródłami generowania zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenie gminy są źródła ogrzewania oraz obiekty drobnego przemysłu, rzemiosła uciążliwego, ośrodki gospodarcze i hodowlane.
 - 4.15. Należy analizować wyniki badań stanu środowiska wykonywane na obszarze gminy przez inspekcję ochrony środowiska, a ich wyniki brać pod uwagę przy aktualizacji studium.
 - 4.16. Wskazana jest stopniowa zmiana nośników energii (zwłaszcza na terenie Tucholskiego Parku Krajobrazowego, jego otuliny oraz Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu) - na rzecz paliw o niskiej zawartości siarki (gazu ziemnego, gazu propan - butan, oleju opałowego, elektryczności) oraz geotermii.
 - 4.18. Następujące formy ochrony środowiska przyrodniczego, występujące na obszarze gminy, wymagają uwzględnienia przy realizacji kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy:
 - 1) rezerваты przyrody - ustanowione (Rez. „Jeziro Mętne”, Rez. „Cisy nad Czerską Strugą”, Rez. „Ustronie”, Rez. „Kręgi Kamienne” - archeologiczno-przyrodniczy),
 - 2) Tucholski Park Krajobrazowy ze strefą ochronną (otuliną) – posiadający Plan Ochrony,
 - 3) Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - 4) Północny Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich - Część Wschodnia,
 - 5) pomniki przyrody,
 - 6) użytki ekologiczne,
 - 7) stanowiska zwierząt chronionych,
 - 8) lasy ochronne,
 - 9) Obszar Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony ptaków – Bory tucholskie PLB220009 obejmujący cały obszar objęty opracowaniem;
 - 10) Obszar Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Mętne (PLH220061 - Dyrektywa Siedliskowa)
 - 4.19. Należy uwzględniać ograniczenia zabudowy związane z położeniem w obszarach o określonych warunkach przyrodniczych, glebowych, krajobrazowych, kulturowych i planowanych do kompleksowej urbanizacji. Należy dążyć do unormowania zasad budowy nowych siedlisk rolniczych i rezydencji mieszkalnych poza zwartą zabudową wsi a wykluczyć budowę nowych w obrębie miasta.

5 Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- 5.1. Zadaniem Gminy jest uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. W związku z aktualnym brakiem zakończenia prac nad ustanowieniem wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków nieruchomych, oraz brakiem ustanowionych parków kulturowych, Studium wskazuje zabytkowe obiekty i obszary wymagające działań ochronnych, na podstawie analizy dostępnych archiwalnych dokumentów i analiz stanu zachowania obiektów, których dotyczą, oraz ujawnia

zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa pomorskiego oraz zawarte w wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych wraz ze wskazaniem potencjalnych ich stref ochronnych do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania w przypadku ich sporządzenia. Obiekty objęte ww. rejestrem zabytków nieruchomości województwa pomorskiego w Gminie Czersk nie wymagają sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów je obejmujących, ponieważ brak jest przewidywanych potrzeb ich przekształceń.

- 5.2. Nieliczne zachowane przykłady budownictwa regionalnego o wyróżniających się cechach architektonicznych powinny być chronione i stanowić wzory do naśladowania dla współczesnego budownictwa i propagowania szczególnych cech regionalnych. Podstawowe parametry do kształtowania nowej zabudowy w rozdziale 3 wyznaczono w oparciu o wyniki analizy istniejącej historycznej zabudowy.
- 5.3. Wojewódzki rejestr zabytków obejmuje w mieście i gminie Czersk następujące obiekty budowlane, wobec których w odrębnych przepisach prawa określono prawa i obowiązki dla ich właścicieli:
 - 1) Łąg – chata, ul. Kościelna 27, dawniej 18 /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 83/ (obiekt spalony – nie istnieje – przewidywane wykreślenie z rejestru zabytków);
 - 2) Czersk – cmentarz parafialny przy ul. Królowej Jadwigi /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1335/;
 - 3) Czersk – kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny wraz z terenem przykościelnym /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1733/;
 - 4) wieś Rytel – kościół parafialny p.w. Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego wraz z plebanią i terenem przykościelnym /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1711/;
 - 5) wieś Odry – kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z otoczeniem /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1839/;
 - 6) wieś Brda - zespół dworsko-parkowy /nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1475/.
- 5.4. W granicach obszarów objętych strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej, wymienionych w wykazie zabytków w tabeli 2 obowiązuje:
 - 1) zakaz dokonywania trwałych zmian ukształtowania terenu,
 - 2) wymóg trwałego zachowania i rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach,
 - 3) wymóg usunięcia lub przebudowy obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą,
 - 4) wymóg dostosowania nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury,
 - 5) wymóg zachowania zabudowy historycznej, jej konserwacji i rewaloryzacji,
 - 6) wymóg zachowania i rewaloryzacji towarzyszącej historycznej zieleni komponowanej,
 - 7) wymóg zachowania historycznych nawierzchni - bruków, o ile nie koliduje to z wymaganiami funkcjonalnymi, szczególnie w zakresie eliminacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
 - 8) wymóg dostosowania współczesnych funkcji do wartości zespołu zabytkowego, eliminacji funkcji uciążliwych,
 - 9) wymóg uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej, wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 8.
- 5.5. Układy zespołów zabudowy objęte strefami „B” ochrony konserwatorskiej w Czersku dwa obszary - zespół zabudowy miejskiej, we wsi Łąg zespół kościoła parafialnego (p.w. Narodzenia NMP, w tym kościół, plebania, budynek gospodarczy, kapliczka) i zespół zabudowy wiejskiej,

- we wsi Kłodnia (obręb Krzyż) zespół dworsko-parkowy, we wsiach Odry, Mokre, Gotelp, Kamienna Góra, Łubna, Kwieki, Zapędowo, Łąg - zespoły zabudowy wiejskiej.
- 5.6. Układy zespołów zabudowy oraz inne tereny i obiekty wskazywane do objęcia strefą „B” ochrony konserwatorskiej na obszarach wiejskich:
- 1) układ zabudowy we wsiach: Gotelp, Krzyż, Kwieki, Łąg, Łubna, Mokre, Odry, Przyjaźnia, Rytel (2), Zapędowo;
 - 2) cmentarze rzymskokatolickie we wsiach: Łąg, Mokre, Odry, Rytel;
 - 3) urządzenia hydrotechniczne: we wsi Odry-Młyn młyn wodny z końca XIX w. przebudowany w 1934 r.;
 - 4) budynki szkolne murowane: w Czersku (dwa – 1900 r.), we wsiach: Brda (1907 r.), Gotelp (pocz. XX w.), Gutowiec (pocz. XX w.), Krzyż (1899 r.), Kwieki (1903 r. ob. sklep), Lipki Górne (1912 r.), Mokre (1909 r.), Odry (1901 r.), Wojtał (pocz. XX w.), Zapędowo (1989 r.), drewniana szkoła w Łukowie (1911 r., obecnie funkcja mieszkalna jednorodzinna);
 - 5) murowane zespoły dworców PKP w: Czersku (12 obiektów), we wsi Łąg, Gutowiec, Rytel – dworzec;
 - 6) budynki użyteczności publicznej: w Czersku: Ratusz, Sąd Grodzki, więzienie, przedszkole, poczty (wszystkie z pocz. XX w.), oraz budynki poczty we wsiach: Gotelp, Łąg i Rytel (wszystkie z pocz. XX w.);
 - 7) Cmentarze ewangeliczne zamknięte w: Czersku w rejonie ulic Kwiatowej i Chojnickiej, oraz we wsiach: Łąg, Mokre, Odry i Rytel;
 - 8) Cmentarz żydowski zamknięty w Czersku w rejonie ulicy Piaskowej;
 - 9) Miejsc pamięci narodowej: miejsca straceń pod Gutowcem - nr ew. (?), w Kurczem - nr ew. 13, w Ostrowitem - nr ew. 14, w Ustroniu - nr ew. 17, miejsce walk - nr ew. 11 w Konefkach, oraz cmentarze: honorowy - nr ew.16 i Armii Radzieckiej - nr ew. 1 - w Czersku, jeńców wojennych w Łukowie (obręb Krzyż) - 1,27 ha nr ew.18 (działka ewid. nr 832 i część działki ewid. nr 203/5LP), oraz miejsce straceń w ewidencji Urzędu Miejskiego w Czersku poza granicą gminy w rejonie Bielaw - nr ew.12.
- 5.7. W strefach „B” ochrony konserwatorskiej wszelka działalność inwestycyjna, w tym remonty, modernizacja i budowa infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, a także remonty, modernizacja, adaptacja obiektów zabytkowych, uzupełnianie zabudowy, wprowadzanie małych form architektonicznych, lokalizacja nowych obiektów, korekta układu przestrzennego, prace rewaloryzacyjne w obszarach historycznych założeń zieleni, w tym porządkowe dotyczące drzewostanu i zagospodarowania terenu, wymagają:
- 1) utrzymania historycznego rozplanowania i zachowania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy;
 - 2) zachowania i rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach, w tym m.in., historycznego przebiegu dróg, linii zabudowy, proporcji gabarytów i wysokości, podziałów historycznych (gruntów), wkomponowania w krajobraz naturalny;
 - 3) usunięcia lub przebudowy obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą;
 - 4) dostosowania nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury;
 - 5) zachowania zabudowy historycznej, jej konserwacji i rewaloryzacji,
 - 6) zachowania towarzyszącej historycznej zieleni komponowanej w tym parków i cmentarzy wraz z utrzymaniem i rewaloryzacją elementów małej architektury i wyposażenia, w tym ogrodzenia, rzeźby, figury, nagrobki, mogiły, krzyże i kaplice;
 - 7) zachowania historycznych nawierzchni - bruków, o ile nie koliduje to z wymaganiami funkcjonalnymi, szczególnie w zakresie eliminacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;

- 8) dostosowania współczesnych funkcji do wartości zespołu zabytkowego, eliminacji funkcji uciążliwych;
- 9) uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 8.

5.8. Archeologia

- 5.8.1. Na obszarze Gminy w wyniku przeprowadzonych dotychczas badań archeologicznych zewidencjonowano stanowiska archeologiczne, wykazane w wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych ujawnionej poniżej, dla których wskazano potencjalny zasięg stref ochronnych na Rysunku Studium, na podstawie zapisów w kartach ewidencyjnych, a których ostateczny zasięg i szczegółowe uwarunkowania określi Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków na etapie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub innej formy prawnej ustalania warunków do przekształceń istniejącego stanu zagospodarowania.
- 5.8.2. Teren rezerwatu archeologiczno-przyrodniczego „Kręgi Kamienne” objęty jest ścisłą ochroną archeologiczną z zakazem jakiegokolwiek trwałej zabudowy oraz wprowadzania inwestycji infrastrukturalnych z wyjątkiem ogrodzenia zewnętrznego, którego forma i przebieg wymaga uzgodnienia z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, ze względu na rozpoznane cmentarzyska kurhanowe oraz występujące kręgi kamienne z okresu wpływów rzymskich.
- 5.8.3. Stanowiska archeologiczne na obszarze Gminy pochodzą z różnych okresów: z epoki kamienia, kultury łużyckiej, kultury pomorskiej i ze średniowiecza. Wszystkie stanowiska archeologiczne ujawnione w wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych podlegają nadzorowi odpowiednich służb archeologicznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wymagają permanentnej aktualizacji w niniejszym opracowaniu stosownie do wymagań określonych w odrębnych przepisach prawa dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Tabela 1: Wojewódzka ewidencja stanowisk archeologicznych - stan na 26 czerwca 2013 r.

L.P.	Miejscowość	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Nr ob. AZP; nr st. na karcie;
1	BĘDŹMIROWICE	1	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;3;X
2	BĘDŹMIROWICE	2	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;4;
3	BĘDŹMIROWICE	3	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;18;X
4	BĘDŹMIROWICE	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-38;19;X
5	BĘDŹMIROWICE	5	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;22;
6	BĘDŹMIROWICE	6	ŚLAD OSAD.; CMENT.; ŚLAD OSADNICTWA	EP. KAM.; OK. WPL. RZYM.; OK. NOWOŻYTNY	23-35;23;X
7	BĘDŹMIROWICE	7	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;24;X
8	BĘDŹMIROWICE	8	OSADA	PRADZIEJE	23-38;28;
9	BĘDŹMIROWICE	9	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;29;
10	BĘDŹMIROWICE	10	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;30;
11	BĘDŹMIROWICE	11	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;31;
12	BĘDŹMIROWICE	12	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRĄZU/HALLSTATT	23-38;32;
13	BĘDŹMIROWICE	13	ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT D	23-38;33;
14	BĘDŹMIROWICE	14	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;34;
15	BĘDŹMIROWICE	15	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES LATEŃSKI; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;35;
16	BĘDŹMIROWICE	16	PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;36;
17	BĘDŹMIROWICE	17	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;37;
18	BĘDŹMIROWICE	18	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;18;
19	BĘDŹMIROWICE	19	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;39;
20	BĘDŹMIROWICE	20	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-38;40;
21	BĘDŹMIROWICE	21	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-38;42;
22	BĘDŹMIROWICE	22	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;44;
23	BĘDŹMIROWICE	23	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;45;
24	BĘDŹMIROWICE	24	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;46;
25	BĘDŹMIROWICE	25	OSADA	HALLSTATT D/OKRES LATEŃSKI	23-38;55;

26	BĘDŹMIROWICE	26	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; EPOKA KAMIENIA	23-38;56;
27	BĘDŹMIROWICE	27	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;71;
28	BĘDŹMIROWICE	28	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;72;
29	BĘDŹMIROWICE	29	PUNKT OSADNICZY	HALLSTAT/OKRES LATEŃSKI	23-38;73;
30	BĘDŹMIROWICE	30	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;74;
31	BĘDŹMIROWICE	31	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;75;
32	BĘDŹMIROWICE	32	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; PRADZIEJE?	23-38;76;
33	BĘDŹMIROWICE	33	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;80;
34	BĘDŹMIROWICE	34	ZNALEZISKO LUŻNE	NEOLIT	
35	CZERSK	1	SKARB	IV OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;1;
36	CZERSK	2	CMENT. GROBÓW SKRZYNKOWYCH	HALLSTATT D	23-37;2;
37	CZERSK	3	OSADA; OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;7;
38	CZERSK	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;11;
39	CZERSK	5	ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;12;
40	CZERSK	6	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;48;
41	CZERSK	7	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE?	23-38;49;
42	CZERSK	8	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-37;19;
43	CZERSK	9	OSADA; OSADA; PUNKT OSADNICZY	OKRES LATEŃSKI; WCZESNE ŚREDNIOWIECZE/PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;22;
44	CZERSK	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;58;
45	CZERSK	11	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;59;
46	CZERSK	12	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSAD.; OSADA	V OK. EPOKI BRĄZU; OK. NOWOŻYTNY;	23-37;60;
47	CZERSK	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;61;
48	CZERSK	14	OSADA; PUNKT OSADNICZY	WCZ. ŚREDNIO./PÓŹNE ŚRED.; OK.NOWOŻYTNY	23-37;62;
49	CZERSK	15	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU; ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;63;
50	CZERSK	16	OBOZOWISKO?; OSADA?; OSADA?	MEZOLIT; NEOLIT; NEOLIT	23-37;64;
51	CZERSK	17	SKARB?	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE	23-37;65;
52	ŁĄG KOLONIA	1	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;17;
53	ŁĄG KOLONIA	2	PUNKT OSADNICZY	-	23-38;26;X
54	ŁĄG KOLONIA	3	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;63;
55	ŁĄG KOLONIA	4	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;65;
56	ŁĄG KOLONIA	5	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;69;
57	ŁĄG KOLONIA	6	PUNKT OSADNICZY	IV OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;70;
58	ŁĄG KOLONIA	7	ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;43;
59	ŁĄG KOLONIA	8	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	22-38;44;
60	ŁĄG KOLONIA	9	PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;45;
61	ŁĄG KOLONIA	10	ŚLADY OSADNICTWA; ŚLADY OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;46;
62	ŁĄG KOLONIA	11	ŚLADY OSADNICTWA; ŚLADY OSADNICTWA	HALLSTATT C; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;47;
63	ŁĄG KOLONIA	12	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;48;
64	ŁĄG KOLONIA	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;49;
65	ŁĄG KOLONIA	14	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;50;
66	ŁĄG KOLONIA	15	ŚLADY OSADNICTWA	-	22-38;51;
67	ŁĄG KOLONIA	16	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;52;
68	ŁĄG KOLONIA	17	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;53;
69	ŁĄG KOLONIA	18	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;54;
70	ŁĄG KOLONIA	19	CMENTARZYSKO; PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT D	22-38;55;
71	ŁĄG KOLONIA	20	CMENTARZYSKO; OSADA; PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT C; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;56;
72	ŁĄG KOLONIA	21	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;57;
73	ŁĄG KOLONIA	22	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;58;
74	ŁĄG KOLONIA	23	OSADA	-	22-38;59;
75	ŁĄG KOLONIA	24	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;60;
76	ŁĄG KOLONIA	25	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;25;
77	ŁĄG KOLONIA	26	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;62;
78	ŁĄG KOLONIA	27	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;63;
79	ŁĄG KOLONIA	28	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;64;
80	ŁĄG KOLONIA	29	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; OSADA	OKRES NOWOŻYTNY; HALLSTATT C	22-38;65;
81	ŁĄG KOLONIA	30	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;66;
82	ŁĄG KOLONIA	31	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;67;
83	ŁĄG KOLONIA	32	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;68;
84	ŁĄG KOLONIA	33	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;69;
85	ŁĄG KOLONIA	34	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;70;

86	ŁĄG KOLONIA	35	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;71;
87	ŁĄG KOLONIA	36	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;72;
88	ŁĄG KOLONIA	37	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;73;
89	ŁĄG KOLONIA	38	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C	22-38;9;
90	ŁĄG KOLONIA	39	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-38;75;
91	ŁĄG KOLONIA	40	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;76;
92	ODRY	1	CMENTARZYSKO KURHANOWE	KREGI KAMIENNE Z OKRESU WPŁYWÓW RZYMSKICH,	21-38;1;
93	ODRY	2	OSADA; OSADA; OSADA	WCZESNA EPOKA ŻELAZA; NEOLIT; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;2;
94	ODRY	3	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH; -	WCZESNA EPOKA ŻELAZA; -	
95	ODRY	4	CMENTARZYSKO	IV OKRES EPOKI BRĄZU	21-38;3;
96	ODRY	5	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;14;
97	ODRY	6	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; OSADA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;15;
98	ODRY	7	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;16;
99	ODRY	8	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;17;
100	ODRY	9	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;18;
101	ODRY	10	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLADY OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;19;
102	ODRY	11	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;20;
103	ODRY	12	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;21;
104	ODRY	13	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;22;
105	ODRY	14	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;23;
106	ODRY	15	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;24;
107	ODRY	16	OSADA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;25;
108	ODRY	17	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;26;
109	ODRY	18	OSADA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;27;
110	ODRY	19	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;28;
111	ODRY	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;29;
112	ODRY	21	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;30;
113	ODRY	22	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;31;
114	ODRY	23	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;32;
115	ODRY	24	OSADA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;33;
116	ODRY	25	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;34;
117	ODRY	26	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;35;
118	ODRY	27	OSADA	IV OKRES EPOKI BRĄZU	21-38;36;
119	ODRY	28	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;38;
120	ODRY	29	OSADA	-	21-38;39;
121	ODRY	30	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;40;
122	ODRY	31	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;41;
123	ODRY	32	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA;	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY;	21-38;42;
124	ODRY	33	ŚLAD OSADNICTWA	-	21-38;33;
125	ODRY	34	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;44;
126	ODRY	35	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;45;
127	ODRY	36	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;46;
128	ODRY	37	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;47;
129	ODRY	38	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;48;
130	ODRY	39	ŚLADY OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;49;
131	ODRY	40	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;50;
132	ODRY	41	ZNALEZISKO LUŻNE	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
133	ODRY	42	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
134	ŁĄG	1	ŚLAD OSADNICTWA	II OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;2;
135	ŁĄG	2	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;20;
136	ŁĄG	3	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;21;
137	ŁĄG	4	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;25;
138	ŁĄG	5	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;64;
139	ŁĄG	6	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT/OKRES LATENSKI	23-38;77;
140	ŁĄG	7	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT D/OKRES LATENSKI	23-38;78;
141	ŁĄG	8	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;79;
142	ŁĄG	9	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
143	MOKRE	1	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA NIEOKREŚLONA	22-37;1;

144	MOKRE	2	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;2;
145	MOKRE	3	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;3;
146	MOKRE	4	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;4;
147	MOKRE	5	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;5;
148	MOKRE	6	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;6;
149	MOKRE	7	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;7;
150	MOKRE	8	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;8;
151	MOKRE	9	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	22-37;9;
152	MOKRE	10	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;10;
153	MOKRE	11	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;11;
154	MOKRE	12	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT	22-37;12;
155	MOKRE	13	ŚLAD OSADNICTWA	-	22-37;13;
156	MOKRE	14	PUNKT OSADNICZY	-	22-37;14;
157	MOKRE	15	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;15;
158	MOKRE	16	OSADA	-	22-37;16;
159	MOKRE	17	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	22-37;17;
160	MOKRE	18	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;18;
161	MOKRE	19	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;19;
162	MOKRE	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;20;
163	MOKRE	21	ŚLADY OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;21;
164	MOKRE	22	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;22;
165	MOKRE	23	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;23;
166	MOKRE	24	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;24;
167	MOKRE	25	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;25;
168	MOKRE	26	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;26;
169	MOKRE	27	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;27;
170	MOKRE	28	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;28;
171	MOKRE	32	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;37;
172	GOTELP	1	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;31;
173	GOTELP	2	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	22-37;29;
174	GOTELP	3	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;30;
175	GOTELP	4	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-38;12;
176	GOTELP	5	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;13;
177	GOTELP	6	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;14;
178	GOTELP	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;15;
179	GOTELP	8	PUNKT OSADNICZY;	V OKRES EPOKI BRĄZU;	22-38;16;
180	GOTELP	9	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;17;
181	GOTELP	10	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	22-38;18;
182	GOTELP	11	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;19;
183	GOTELP	12	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;20;
184	GOTELP	13	OSADA	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	22-38;21;
185	GOTELP	14	OSADA; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY; NEOLIT/EPOKA BRĄZU; HALLSTATT/OKRES LATEŃSKI; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; OKRES NOWOŻYTNY; NEOLIT/EPOKA BRĄZU	22-38;22;
186	GOTELP	15	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;23;
187	GOTELP	16	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;24;
188	GOTELP	17	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA;	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY;-	22-38;25;
189	GOTELP	18	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;26;
190	GOTELP	19	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;27;
191	GOTELP	20	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;28;
192	GOTELP	21	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;29;
193	GOTELP	22	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES WĘDRÓWEK LUDÓW; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;30;
194	GOTELP	23	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	-; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;31;
195	KLONIA	1	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	MEZOLIT?;	23-35;12;
196	MALACHIN	1	OSADA	HALLSTATT D	23-37;9;
197	MALACHIN	2	OSADA	OKRES LATEŃSKI	23-37;10;
198	MALACHIN	3	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;11;
199	MALACHIN	4	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-37;12;
200	MALACHIN	5	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;13;
201	MALACHIN	6	DWÓR	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;14;X
202	MALACHIN	7	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; OKRES LATEŃSKI; ŚREDNIOWIECZE	23-37;15;

203	MALACHIN	8	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRAŻU/ HALLSTATT C; OKRES LATENSKI; ŚREDNIOWIECZE	23-37;16;X
204	MALACHIN	9	ŚLAD OSADNICTWA	NEOLIT?	23-37;17;
205	MALACHIN	10	OSADA	-	23-37;18;
206	MALACHIN	11	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;20;
207	MALACHIN	12	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRAŻU; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-37;21;X
208	MALACHIN	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;35;
209	MALACHIN	14	ŚLADY OSADNICTWA	-	23-37;36;
210	MALACHIN	15	OSADA; PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRAŻU; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;37;
211	MALACHIN	16	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-37;38;
212	MALACHIN	17	PUNKT OSADNICZY	-	23-37;39;
213	MALACHIN	18	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;40;
214	MALACHIN	19	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRAŻU/ HALLSTATT C	23-37;41;
215	MALACHIN	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;42;
216	MALACHIN	21	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;43;
217	MALACHIN	22	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;44;
218	MALACHIN	23	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;45;
219	MALACHIN	24	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;46;
220	MALACHIN	25	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;47;
221	MALACHIN	26	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;48;
222	MALACHIN	27	ŚLADY OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;49;
223	MALACHIN	28	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRAŻU	23-37;50;
224	MALACHIN	29	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;51;
225	MALACHIN	30	PUNKT OSADNICZY	-	23-30;52;
226	MALACHIN	31	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRAŻU	23-34;53;
227	MALACHIN	32	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRAŻU; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;54;
228	MALACHIN	33	OSADA	-	23-37;55;
229	MALACHIN	34	OSADA	V OKRES EPOKI BRAŻU	23-37;56;
230	MALACHIN	35	OSADA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;57;
231	ŁUBNA	1	CMENTARZYSKO	WCZESNY I ŚRODKOWY OKRES LATENSKI	23-38;1;
232	ŁUBNA	2	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;8;
233	ŁUBNA	3	ŚLADY OSADNICTWA	HALLSTATT C	23-38;9;
234	ŁUBNA	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;10;
235	ŁUBNA	5	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT D/OKRES LATENSKI; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;13;
236	ŁUBNA	6	OSADA	HALLSTATT D/OKRES LATENSKI	23-38;14;
237	ŁUBNA	7	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRAŻU	23-38;15;
238	ŁUBNA	8	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRAŻU/HALLSTATT	23-38;16;
239	ŁUBNA	9	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; EPOKA NIEOKREŚLONA	23-38;61;
240	ŁUBNA	10	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRAŻU; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;62;
241	ŁUBNA	11	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRAŻU/HALLSTATT	23-38;66;
242	ŁUBNA	12	OSADA	OKRES LATENSKI	23-38;67;
243	ŁUBNA	13	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	28-38;68;
244	ZŁOTOWO	1	OSADA	HALLSTATT C	23-38;5;X
245	ZŁOTOWO	2	OSADA	-	23-38;6;
246	ZŁOTOWO	3	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;27;
247	ZŁOTOWO	4	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-38;41;
248	ZŁOTOWO	5	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;43;
249	ZŁOTOWO	6	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-38;47;
250	ZŁOTOWO	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES LATENSKI?	23-38;50;
251	ZŁOTOWO	8	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;51;
252	ZŁOTOWO	9	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;52;
253	ZŁOTOWO	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;53;
254	ZŁOTOWO	11	PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRAŻU	23-38;58;
255	ZŁOTOWO	12	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT/OKRES LATENSKI	23-38;59;
256	ZŁOTOWO	13	OSADA	III-IV OKRES EPOKI BRAŻU	23-38;60;
257	WIECK	1	OSADA	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE/PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;7;
258	WIECK	2	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;8;
259	WIECK	3	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;9;
260	WIECK	4	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT	21-38;10;
261	WIECK	5	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;2;
262	WIECK	6	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;12;
263	WIECK	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	21-38;13;
264	WIECK	8	OBOZOWISKO	MEZOLIT	22-38;1;
265	WIECK	9	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	22-38;74;
266	WIECK	10	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;2;

267	WIECK	11	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; OSADA; OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;3;
268	WIECK	12	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; OSADA; OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-28;12;
269	WIECK	13	PUNKT OSADNICZY	MEZOLIT	22-38;5;
270	WIECK	14	PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA	22-38;6;
271	WIECK	15	MŁYN	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;7;
272	WIECK	16	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	22-38;11;
273	WIECK	17	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	22-38;10;
274	KRZYŻ	1	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;3;X
275	KRZYŻ	2	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;4;
276	KRZYŻ	3	OSADA	-	23-37;5;
277	KRZYŻ	4	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-37;6;
278	KRZYŻ	5	ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;7;
279	KRZYŻ	6	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;8;
280	KRZYŻ	7	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;23;X
281	KRZYŻ	8	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;24;
282	KRZYŻ	9	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;25;
283	KRZYŻ	10	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;26;
284	KRZYŻ	11	CMENTARZYSKO	PRADZIEJE	23-37;27;
285	KRZYŻ	12	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;28;
286	KRZYŻ	13	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	23-37;29;
287	KRZYŻ	14	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;30;
288	KRZYŻ	15	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;31;
289	KRZYŻ	16	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;32;
290	KRZYŻ	17	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;33;
291	KRZYŻ	18	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;34;
292	KLASKAWA	1	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;54;
293	KLASKAWA	2	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;57;
294	KAMIENNA GÓRA	1	CMENTARZYSKO	-	22-38;8;
295	KAMIENNA GÓRA	2	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;32;X
296	KAMIENNA GÓRA	3	ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;33;
297	KAMIENNA GÓRA	4	PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;34;
298	KAMIENNA GÓRA	5	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;35;
299	KAMIENNA GÓRA	6	ŚLAD OSADNICTWA	-	22-38;36;
300	KAMIENNA GÓRA	7	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;37;
301	KAMIENNA GÓRA	8	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;38;
302	KAMIENNA GÓRA	9	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;39;
303	KAMIENNA GÓRA	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;40;
304	KAMIENNA GÓRA	11	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;41;
305	KAMIENNA GÓRA	12	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;42;
306	RYTEL	1	SKARB	V OKRES EPOKI BRĄZU	
307	RYTEL	2	SKARB	V OKRES EPOKI BRĄZU	
308	RYTEL	3	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
309	WOJTAL	1	ZNALEZISKO LUŻNE	NEOLIT	
310	KAMIONKA	1	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH?	HALLSTATT	
311	KAMIONKA	2	CMENTARZYSKO?	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	

X – skreślenie na karcie ewidencyjnej;

5.9. Poza obszarem gminy, który dotychczas był objęty badaniami archeologicznymi, wskazanym na Rysunku Studium, wszelkie prace ziemne związane z przekształceniami terenu, wymagają szczególnego nadzoru pod kątem rozpoznania możliwości występowania zabytków archeologicznych.

5.10. Strefą „E” ochrony ekspozycji objęto tereny, których granice określono na rysunku studium:

- 1) w Czersku - w zasięgu widoczności kościoła parafialnego p.w. św. Marii Magdaleny (nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1733) od strony wschodniej;
- 2) we wsi Brda – okalające zespół dworsko-parkowy (nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1475), objęte strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

- 5.11. W stosunku do planowanych do nadbudowy istniejących obiektów budowlanych oraz planowanych nowych obiektów budowlanych w strefie „E” ochrony ekspozycji, o której mowa w pkt. 5.10.1 wymaga się uwzględnienia następujących warunków:
- 1) ich wysokość nie może być wyższa od najwyższych istniejących obiektów w tej strefie a zarazem nie może przesłaniać istniejących widoków wieży kościoła pw. św. Marii Magdaleny od strony terenów ogólnie dostępnych w obszarze strefy;
 - 2) zakazuje się budowy zwartej zabudowy, do granic działki, o ile nie stanowi ona kontynuacji istniejącego układu na graniczącej z nią działce;
 - 3) wymagane jest ograniczenie kolorystyki elewacji i dachów do występujących barw istniejących obiektów w tej strefie;
 - 4) warunki określone w punktach 1 do 3 nie dotyczą obiektów liniowych i podziemnych;
 - 5) wymaga się uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 4.
- 5.12. W strefie „E” ochrony ekspozycji, o której mowa w pkt. 5.10.2. a w stosunku do istniejących obiektów budowlanych wymaga się uwzględnienia następujących warunków:
- 1) zakazuje się wznoszenia nowych obiektów budowlanych;
 - 2) zakazuje się ich nadbudowy i rozbudowy istniejących obiektów budowlanych;
 - 3) w stosunku do istniejących obiektów budowlanych wymaga się ograniczenia kolorystyki elewacji i dachów do występujących barw istniejących obiektów budowlanych w tej strefie;
 - 4) warunki określone w punktach 1 i 2 nie dotyczą obiektów liniowych i podziemnych;
 - 5) wymaga się uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach 1 i 2.
- 5.13. W stosunku do obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wymaga się uwzględnienia następujących warunków:
- 1) konserwacja, rewitalizacja, rekonstrukcja obiektów, remonty konserwatorskie – wymagają
 - a) zachowania lub odtworzenia form, kolorystyki i zastosowania materiałów o charakterystyce zgodnej z pierwotnym materiałem, w wykończeniu elewacji, pokryciu dachów, detalach architektonicznych i stolarce okiennej i drzwiowej,
 - b) zachowania i konserwacji elewacji ceglanych z cegły licówki (zakaz ich zasłaniania),
 - c) zachowania i konserwacji elewacji tynkowanych, wraz z oryginalnym historycznym detalem elewacji,
 - d) uwzględnienia zakazu montowania żaluzji zewnętrznych zasłaniających obramienia okienne, o ile nie występowały one w formie historycznej;
 - 2) wymagana ochrona konserwatorska - zachowanie historycznej struktury i elementów - wystroju wewnętrznego obiektu o uznanych, opisanych, wartościach historycznych;
 - 3) wymagane zachowanie historycznych założeń zieleni komponowanej, w tym parków i cmentarzy wraz z utrzymaniem i rewitalizacją elementów małej architektury i wyposażenia, w tym ogrodzeń, rzeźb, figur, nagrobków, mogił, krzyży i kaplic;
 - 4) uzyskanie zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 3.
- 5.14. Realizacja działań ochronnych określonych w niniejszym rozdziale następuje poprzez wprowadzenie odpowiednich ustaleń w projektowanych i zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 2. Wykaz zabytków znajdujących się na obszarze Gminy Czersk - stan na 31 stycznia 2013 r.

(województwa i gminna ewidencja zabytków – w opracowaniu)

LP	ZABYTEK	OBRĘB	NR EWID. DZIAŁKI GEOD.	NR EWID. BUDYNKU	ROK BUDOWY WG EWID.	STAN 2013.01.31
1	2	3	4	5	6	7
BRDA						
1	SZKOŁA, obecnie (dalej skróć ob.) dom nr 1, wł UG, mur., 1907.	Lutom	137/8	171	-	
2	ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY /dwór, park / objęty strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej a. dwór, mur., ok. 1900, b. park, XIX w.	Lutom	148/2	128	-	W rejestrze zabytków województwa pomorskiego nr 1475; własność prywatna
CZERSK						
3	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św.Marii Magdaleny wraz z terenem przykościelnym					W rejestrze zabytków województwa pomorskiego nr 1733
	a. kościół, mur. 1909=12,	Czersk	1181	745	1911	
	b. plebania, ul. Kościuszki nr 34, mur., 1928.	Czersk	1180/2	741	1850	
4	RATUSZ, ob. UMiG, ul. Kościuszki nr 27, mur. pocz. XX w.	Czersk	394	723	1900	
5	SĄD GRODZKI, ob. UMiG, ul. Dworcowa nr 27/29, mur., 1911-13	Czersk	345	3635, 3636	1912	
6	WIĘZIENIE, ul. Dworcowa nr 27/29, mur., pocz. XX w.	Czersk	345	3637, 3638	1912	
7	SZKOŁA, ob. SP nr 2, ul. Kościuszki nr 8 6, mur., 1896-97.	Czersk	1119	748	1910	
8	SZKOŁA, ob. LO, ul. Szkolna 3, mur., pocz. XX w.	Czersk	404/1	886, 3112,	1900	
9	PRZEDSZKOLE, ob. Przychodnia Lekarska, ul. Królowej Jadwigi nr 4, mur., 1914,	Czersk	509	795	1904	Nowy / znacznie przebudowany budynek
10	POCZTA, ul. Dworcowa nr 5, mur., 1886.	Czersk	374	1023	1911	
11	ZESPÓŁ DWORCA PKP, wł. DOKP - Gdańsk:					
11	a/ dworzec, mur., 1900 r.,	Czersk	194/38	3641	1900	
11	b/ budynek ekspedycji towarowej, mur., pocz. XX w.	Czersk	194/38	2382	1920	
11	c/ budynek gospodarczy przy dworcu, mur., pocz. XX w.,	Czersk	194/38	3642	(1970)	
11	d/ wieża kolejowa I, mur., ok. 1900.	Czersk	194/38	3648	1890	
11	e/ wieża kolejowa II, mur., ok. 1900.	Czersk	194/38	3643	1900	
11	f/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 1, mur.,pocz. XX w.,	Czersk	194/15	3594	1950	
11	g/ budynek gospod. przy bud. mieszkal. nr 1, mur. Pocz. XX w.,	Czersk	194/15	3647	(1950)	
11	h/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 3-5, mur., pocz. XX w.,	Czersk	194/10	3586, 3587	1920	dwa mieszkalne i jeden gospodarczy (3585)
11	i/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 12, mur., pocz. XX w.,	Czersk	194/22	3584	1920	
11	j/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 14, mur., pocz. XX w.,	Czersk	194/24	3581	1920	
11	k/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 16, mur., pocz. XX w.,	Czersk	194/7	3577	(1980)	
11	l/ budynek mieszkalny, ul. Kolejowa nr 18, mur., pocz. XX w.	Czersk	194/6	3579	1900	
	ul. Batorego					
12	DOM Nr 4, wł. UM, mur., pocz. XX w.	Czersk	362	1014	1910	
13	DOM Nr 6, mur., 1932.	Czersk	359	641	1932	
14	DOM Nr 7, mur., pocz. XX w. (?)	Czersk	339/1	617	1930	
15	DOM Nr 8, drewn., pocz. XX w.	Czersk	357	2840	1930	
16	DOM Nr 9, drewn., ok. 1900.	Czersk	338/1	614	1930	
17	DOM Nr 10, mur., pocz. XX w.	Czersk	351	630	1930	
18	DOM Nr 11, mur., 1931.	Czersk	331/6	610	1936	
19	DOM Nr 12, mur., 1911.	Czersk	346	599	1911	
	ul. Błacharska					
20	DOM Nr 8, mur., l. 30. XX w.	Czersk	410	891	1932	
	ul. Chojnicka					
21	DOM Nr 1, mur., ok. 1900	Czersk	886/2	529	1839	
22	DOM Nr 2, mur./drewn., 2 poł. XIX w., DOM Nr 2a, drewn., pocz. XIX w.,	Czersk	307/3 307/2	2255 2254	1998 1907	
23	DOM Nr 11, mur., pocz. XX w.,	Czersk	877/1	3317	1927	
24	DOM Nr 13, drewn., 2 poł. XIX w.,	Czersk	877/1	3316	1900	
25	DOM Nr 18, drewn., 2 poł. XIX w.,	Czersk	287/1	-	-	Rozebrany
26	DOM Nr 19, drewn., 2 poł. XIX w.,	Czersk	894	2805	1920	Rozebrany
27	DOM Nr 20, mur., ok. 1910.	Czersk	854/3	2261	1920	
28	DOM Nr 41, mur., ok. 1920.	Czersk	867	495	1905	
29	DOM Nr 47, drewn., poł. XIX w.	Czersk	865/3	502	1905	
30	DOM Nr 55, mur., pocz. XX w.	Czersk	858	488	1910	
	ul. Dąbrowskiego					

31	DOM Nr 3, mur., l. 20. XX w.	Czersk	350	628	1930	
32	DOM Nr 4, ob. przedszkole, mur., pocz. XX w.	Czersk	348/3	602	1911	
33	DOM Nr (6) 1, mur., ok. 1910.	Czersk	352	631	1908	zmieniono numer nieruchomości na podstawie daty budowy
34	DOM Nr 7, mur., pocz. XX w.	Czersk	332/3	608	1910	
35	DOM Nr 8, mur., pocz. XX w.	Czersk	325	589	1911	
	ul. Dworcowa					
36	DOM Nr 1, ob. Punkt Skupu Żywca, mur., ok. 1900.	Czersk	376/3	674	1900	
37	DOM Nr 3, mur., ok. 1900.	Czersk	375/2	1026	1928	
38	DOM Nr 13, mur., pocz. XX w.	Czersk	363/5	1012	1910	
39	DOM Nr 15, mur., pocz. XX w.	Czersk	363/4	1007	1895	
40	DOM Nr 17, mur., pocz. XX w.	Czersk	360	1006	1910	
41	DOM Nr 19/21, mur., pocz. XX w.	Czersk	358 356/1, 355/1	637 638 1004	1910 1910 1898	
42	DOM Nr 25, ob. Przychodnia Lekarska, mur., 1912=13	Czersk	347/1	603	1910	Budynek mieszkalny usługami handlowymi
	ul. Kościuszki					
43	DOM Nr 1, mur., pocz. XX w.	Czersk	337/20	999	1925	
44	DOM Nr 10, mur., pocz. XX w.	Czersk	1123/5	1027 2862	1910 1910	Brak /Nowa zabudowa/
44a	DOM Nr 8, mur., pocz. XX w.	Czersk	1122/5	1029, 1028	1900 1900	Nie ma w wykazie lub błąd Nr budynku 8 / 10
45	DOM Nr 12, mur., pocz. XX w.	Czersk	1123/7	678	1910	
46	DOM Nr 15, mur., pocz. XX w.	Czersk	380	668	1882	
47	DOM Nr 17, mur., pocz. XX w.	Czersk	468	675	1880	
48	DOM Nr 18, mur., pocz. XX w.	Czersk	2102	681	1910	
49	DOM Nr 19, mur., pocz. XX w.	Czersk	334	2846	1900	
50	DOM Nr 21, mur., pocz. XX w.	Czersk	376/3	671	1900	
51	DOM Nr 21a, mur., pocz. XX w.	Czersk	376/3	672	1900	
52a	DOM Nr 23, mur., pocz. XX w.	Czersk	393	1052	1900	
52	DOM Nr 25, mur., pocz. XX w.	Czersk	2074/3 2075/2	716	1973	
53	DOM Nr 28, mur., pocz. XX w.	Czersk	1172	725	1908	
54	DOM Nr 29, mur., pocz. XX w.	Czersk	396/3	3361	1900	
55	DOM Nr 30, mur., 1908	Czersk	1173/5	732	1908	
56	DOM Nr 31, mur., 1898	Czersk	397	724	1898	
57	DOM Nr 32, mur., pocz. XX w.	Czersk	1174	736	1908	
58	DOM Nr 41, mur., 1937	Czersk	445/3 445/1	772 3664	1934 1934	
59	DOM Nr 43, mur., ok. 1900	Czersk	446	771	1920	
60	DOM Nr 45, mur., k. XIX w.	Czersk	1706/2	3527	1930	
	ul. Królowej Jadwigi					
61	DOM Nr 3, drewn., ok. 1900.	Czersk	4381	-	-	Rozebrany / nowy budynek/
62	DOM Nr 10, mur., 1922.	Czersk	497/2	790	1922	Przebudowany /znacznie/
63	DOM Nr 11, mur.,pocz. XX w.	Czersk	386/4	3093	1900	
64	DOM Nr 16, mur., pocz. XX w.	Czersk	476			Rozebrany / nowy
65	DOM Nr 32, mur., pocz. XX w.	Czersk	453/5	3103	1954	
66	DOM Nr 34, mur., ok. 1900.	Czersk	452/9	240	1900	
67	DOM Nr 36, mur., pocz. XX w.	Czersk	2141/2	3052	1900	
	ul. 25 Lecia					
68	DOM Nr 14, drewn., pocz. XX w.		?	?	?	brak identyfikacji budynku
	ul. Lipowa					
69	DOM Nr 1, drewn./mur., k. XIX w.	Czersk	308/4	-	-	Rozebrany
70	DOM Nr 5, mur., ok. 1900.	Czersk		-	-	Rozebrany
71	DOM Nr 9, mur., ok. 1900.	Czersk	293/18	2232	1896	
	ul. 21 Lutego					
72	DOM Nr 2, mur., ok. 1900.	Czersk	1211	1204	1912	
73	DOM Nr 10, mur., 1910.	Czersk	1215/2	1211	1910	
74	DOM Nr 14, mur., pocz. XX w.	Czersk		-	-	Rozebrany
75	DOM Nr 17, drewn., 2 poł. XIX w.	Czersk	2000	1250	1900	
76	DOM Nr 27, drewn., ok. poł. XIX w.	Czersk	1313	-	-	Rozebrany
77	DOM Nr 35, drewn., ok. 1900.	Czersk	1316	-	-	Rozebrany
78	DOM Nr 37, drewn., ok. 1900.	Czersk	1317	1372	1850	
79	DOM Nr 49, drewn., k. XIX w.	Czersk	1324, 1326, 1326/1	3462	1900	
80	DOM Nr 50, mur., 1911.	Czersk	1248/1	1306	1911	
81	DOM Nr 53, drewn., k. XIX w.	Czersk	1330/1	-	-	Rozebrany
82	DOM Nr 56, drewn., 2 poł. XIX w.	Czersk	1251/10	1298	1900	
83	DOM Nr 60, drewn., 2 poł. XIX w.	Czersk	1256	-	-	Rozebrany (nowy budynek 2003 r.)
84	DOM Nr 64, drewn., 2 poł. XIX w.	Czersk	1257	2987	1900	Otynkowany (ocieplony) geometria bryły b. zachowana
85	DOM Nr 65, mur., l. 20 XX w.	Czersk	1665/1	1285	1890	
86	DOM Nr 66, mur., pocz. XX w.	Czersk	1255/11	1297	1900	
87	DOM Nr 68, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1258	1295	1912	Częściowo przebudowany –

						dobudowany szczyt frontowy, środkowy mur.
88	DOM Nr 72, mur., ok. 1921.	Czersk	1808/2	1287	1921	
89	DOM Nr 77, drewn., 2. poł. XIX w. ul. Piaskowa	Czersk	-	-	-	Brak numeru 77
90	DOM Nr 2, wł. Krzyżkowski Jerzy, drewn./szach., poł. XIX w.	Czersk	416/1	845	1900	
91	DOM Nr 5, mur., pocz. XX w.	Czersk	1340	841	1880	
92	DOM Nr 7, mur., ok. 1900.	Czersk	1342	840	1915	
93	DOM Nr 8, mur., pocz. XX w. ul. Pocztowa	Czersk	2502	849	1900	
94	DOM Nr 3, mur., pocz. XX w. ul. Pomorska	Czersk	372	654	1930	
95	DOM Nr 19, mur., pocz. XX w. ul. Starego Urzędu	Czersk	2328	931	1900	
96	DOM Nr 2, mur., 1913. ul. Starogardzka	Czersk	887	532	1913	
97	DOM Nr 2, ob. restauracja, mur. k. XIX w.	Czersk	402/4	868	1900	
98	DOM Nr 7/9, mur., pocz. XX w.	Czersk	504	1064	1930	Nr nieruchomości 7 (9 na odrębnej dz.)
99	DOM Nr 8, mur., pocz. XX w.	Czersk	401	873	1900	
100	DOM Nr 12, mur., ok. 1900.	Czersk	407	878	1900	
101	DOM Nr 14, mur., pocz. XX w.	Czersk	1332/2	1094	1900	
102	DOM Nr 22, mur., k. XIX w.	Czersk	1336	825	1900	
103	DOM Nr 24, mur., pocz. XX w.	Czersk	1338	3178	1890	
104	DOM Nr 26, mur., ok. 1900.	Czersk	1339/1	829	1878	
105	DOM Nr 29, drewn., k. XIX w. (miejsce pamięci Józefa Ceynowy)	Czersk	429, 442	305	1900	
106	DOM Nr 32, mur., 1895 i 1929.	Czersk	1349	813	1898	
107	DOM Nr 36, mur., l. 30 XX w.	Czersk	1353	1076	1916	
108	DOM Nr 50, mur., ok. 1900. ul. Szkolna	Czersk	1361/1	2005	1883	
109	DOM Nr 2, mur., k. XIX w.	Czersk	1298	895	1910	
110	DOM Nr 6, mur., pocz. XX w.	Czersk	1302	898	1914	Odnowiony 2010
111	DOM Nr 18a, mur., pocz. XX w.	Czersk	439/1	964	1900	
112	DOM Nr 18b, mur., pocz. XX w. ul. Targowa	Czersk	439/1	964	1900	
113	DOM Nr 2, mur., pocz. XX w.	Czersk	1400	1732	1900	
114	DOM Nr 4, drewn./szach., 2 poł. XIX w.	Czersk	1399	1735	1900	
115	DOM Nr 12, mur., pocz. XX w.	Czersk	1368	3367	1900	
116	DOM Nr 13, mur., pocz. XX w. ul. Tucholska	Czersk	430	851	1900	
117	DOM Nr 3, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1240	1310	1920	
118	DOM Nr 5, drewn., k. XIX w.	Czersk	1240	2981	1920	
119	DOM Nr 6, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1205/8	1340	1900	
120	DOM Nr 10, mur., pocz. XX w.	Czersk	1204/10, 1204/4, 1204/14	1344 3318	1935	
121	DOM Nr 21, drewn., l. 20 XX w.	Czersk	1812/19, 1812/6	2992 1319	1900	
122	DOM Nr 23, drewn., k. XIX w.	Czersk	1813/5	1320	1900	
123	DOM Nr 26, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1292/4	1356	1915	Opuszczony, niezamieszkały
124	DOM Nr 29, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1815/3	1324	1900	Nr 27 istnieje dom a nr 29 nie ma
125	DOM Nr 31, drewn., pocz. XX w.	Czersk	-	-	-	Brak
126	DOM Nr 33, drewn., pocz. XX w.	Czersk	1816	-	-	Rozebrany /nowy budynek/
127	DOM Nr 38, mur., 1935 r.	Czersk	1297	1164	1935	
128	DOM Nr 57, drewn., l. 20 XX w.	Czersk	1827/2, 1827/11	1380 1381	1920 1920	Otynkowany (ocieplony) Otynkowany (ocieplony)
129	DOM Nr 77, drewn., l. 20 XX w.	Czersk	1830/3 2153/1	1397 1398	1920 1920	Część nr 77 i Nr 77a
130	DOM Nr 79, drewn., l. 20 XX w.	Czersk	2152/1	3425 3426	1920 1920	Nr 79 Nr 79A
CZERSK - WYBUD. POD ŁUBNE						
131	DOM Nr 5, wł. Cz. Wajdzik, mur., pocz. XX w.	Łubna	228/1	58	(bd)	
132	DOM Nr 6, wł. Z. Rostankowska, mur., 1906 r.	Łubna	236	80	(bd)	
GOTELP						
133	SZKOŁA, ob. biblioteka, mur., 1900 - 1035 r.	Gotelp	181	380	(bd)	
134	POCZTA, mur., pocz. XX w.	Gotelp	216	311	(bd)	Nr 5
135	DOM Nr 8, wł. K. Teszka, mur., l. 30 XX w.	Gotelp	190/1	330	(bd)	
136	DOM Nr 10, wł. W. Jankowska, mur., pocz. XX w.	Gotelp	144	351	(bd)	
GUTOWIEC						
137	SZKOŁA, mur., pocz. XX w.	Krzyż	326/1	45	(bd)	
138	DOM Nr 4, ob. poczta i sklep, wł. F. Nieżwicka, mur. pocz. XX w.	Krzyż	269	32	(bd)	
KAMIONKA						
139	DOM Nr 5, wł. E. Prabucki, drewn., poł. XIX w.	Kamień na Góra	116	186	(bd)	
140	DOM Nr 7, SKR Czersk, mur., pocz. XX w.	Kamień na Góra	144/5	-	-	nowy budynek z 2006 r.
141	Dom Nr 12, wł. Miszewski, glin./drewn., pocz. XX w.	Kamień	209/1	-	-	Rozebrany /Nowy

		na Góra				budynek 2009 r. właściciel: Przerada Roman /
KŁODNIA						
142	ZESPÓŁ DWORSKI, wł. Nadleśnictwo Czersk objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej:					
	a. dwór, mur., 2 poł. XIX w.	Krzyż	269/5-LPG	117, 119	(bd)	
	b. czworak, ob. dom mieszkalny nr 5, wł. B. Jaczewski, drewn./glin., ok. 1900 r.	Krzyż	118, 120, 121, 123/1	155, 158,	1700	
	c. park, XIX w.	Krzyż	269/10-LPG	-	-	
143	DOM Nr 9, wł. Jasnoch, drewn., poł. XIX w.	Krzyż				Brak ???
KRZYŻ						
	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Krzyż objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Krzyż	Według Rysunku Studium			
144	SZKOŁA, mur., 1899 r.	Krzyż	442/2	568	(bd)	
145	DOM Nr 21, wł. A Gnacińska, drewn., /glin., pocz. XX w.	Krzyż	433/2	607	(bd)	
146	DOM Nr 44, wł. A. Ossowska, drewn., 2 poł. XIX w.	Krzyż	433/2	628	(bd)	Wł. A.Gnacińska (wykreślić A.Ossowska)
147	DOM Nr 49, wł. St. Szmagińska, drewn., k. XIX w.	Krzyż	202/1	622	(bd)	
148	DOM Nr 50, wł. A. Graczyński, drewn., 2 poł. XIX w.	Krzyż	201/1	608	(bd)	
149	DOM Nr 17, wł. Myczkowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Krzyż	443	600	(bd)	
KWIEKI						
150	KAPLICZKA, mur., pocz. XX w.	Kwieki				
151	SZKOŁA, ob. sklep, mur., 1903 r.	Kwieki	88/1	75	(bd)	
152	DOM Nr 3, wł. Jabłońska, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	86	61	(bd)	Wł. Gierszewska Beata
153	DOM Nr 5, wł. Łągowski, mur., ok. 1900 r.	Kwieki	101/2	89	(bd)	Przebudowany lub nowy ?
154	DOM Nr 7, wł. Mazur, drewn., ok. 2 poł. XIX w.	Kwieki	77/8	21	(bd)	Otynkowany, Wł. Mazur Bogusław
155	DOM Nr 9, wł. L. Landowska, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	75	23	(bd)	
156	DOM Nr 11, wł. Lubczyński, drewn., ok. poł. XIX w.	Kwieki	-	-	-	brak
157	DOM Nr 13, wł. Górnowicz, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	70/2	11	(bd)	
158	DOM Nr 14, wł. Poblocki, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	44/4	27	(bd)	
159	DOM Nr 19, wł. Grzywacz, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	93	65	(bd)	
160	DOM Nr 23, wł. Szmagolański, drewn., 2 poł. XIX w.	Kwieki	102	108	(bd)	
161						
LIPKI DOLNE						
162	DOM Nr 22, wł. E. Helta, drewn., pocz. XX w.	Łąg Lipki	189/3	272	(bd)	
LIPKI GÓRNE						
163	KAPLICZKA, mur., pocz. XX w.	Łąg Lipki				Nowa
164	SZKOŁA, mur., 1912 r.	Łąg Lipki	197/1	344	(bd)	b. mieszkalny
165	DOM Nr 11, wł. Ferenc, drewn., pocz. XX w.	Łąg Lipki	-	-	-	Brak lub znacznie przebudowany
LUTOM						
166	KAPLICZKA przydrożna, mur., 1895 r.	Lutom	218/1			
167	DWÓR, ob. dom mieszkalny nr 26, wł. Helena Strąg, drewn./szach, k.XIX w.	Lutom	261	167	(bd)	
168	DOM Nr 6, wł. Cz. Głodziński, mur., ok. 1900 r.	Lutom	201	157	(bd)	Do połowy rozebrany
169	DOM Nr 7, wł. Nadleśnictwo Rytel, mur., pocz. XX w.	Lutom	295	143	(bd)	
170	DOM Nr 8, wł. J. Woźniński, mur., /drewn., pocz. XX w.	Lutom	253/1	75	(bd)	
171	DOM Nr 11, wł. J. Słomiński, drewn., k. XIX w.	Lutom	248	76	(bd)	
172	DOM Nr 20, wł. Drewek, drewn., 2 poł. XIX w.	Lutom	188/1	-	-	Rozebrany /istn. murowany/
173	DOM Nr 21, wł. T. Czartowski, drewn., k. XIX w.	Lutom	237	92	(bd)	Połowa rozebrana /nowy dom 2,1/2 kodn./
174	DOM Nr 27, wł. Cz. Fojut, mur., pocz. XX w.	Lutom	226/3	56	(bd)	
175	DOM Nr 28, wł. Wł. Lica, drewn., 2 poł. XIX w.	Lutom	228/1	118	(bd)	Zmiana lub błąd w numeracji -Nr 26
ŁĄG						
176	ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. NARODZENIA NPM:	Łąg				
176	a. kościół, mur., 1885 - 07, działka kościoła objęta strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej	Łąg	440	450	(bd)	
176	b. kapliczka, mur., ok. 1900 r.	Łąg	467	-	(bd)	
176	c. plebania, mur., ok. 1900 r.	Łąg	468/1	506	(bd)	
176	d. budynek gospod. przy plebanii, mur./szach., ok. 1900 r.	Łąg	468/1	512	(bd)	
177	POCZTA, ul. Chojnicka, mur., pocz. XX w.	Łąg	29	37	(bd)	Funkcja - b. mieszkalny jednorodzinny
178	DWORZEC PKP, mur., pocz. XX w.	Łąg	55	101	(bd)	Funkcja - b. mieszkalny
	ul. Chojnicka					
179	DOM Nr 18, wł. Łągowski, drewn., ok. 1850 r.	Łąg	153/1	82	(bd)	Ściany obudowane sidingiem
180	DOM Nr 24, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	430/8	115	(bd)	b. szkoła podstawowa, na

						mapie ewid. Nr 22
181	DOM Nr 27, wł. W Wojak, mur., 1914 r.	Łąg	68, 70	263	(bd)	Obecnie Nr 39, otynkowany
182	DOM Nr 31, wł. F. Fota, mur., 1914 r.	Łąg	71	275	(bd)	Obecnie Nr 41
183	DOM Nr 35, wł. Niesiołowski, mur./szach., ok. 1900.	Łąg	72/2	294	(bd)	Obecnie Nr 45, otynkowany, ocieplony od zewn.
	ul. Długa					
184	DOM Nr 9, wł. J. Rabiński, mur., pocz. XX w.	Łąg	431/4	237	(bd)	Przebudowany
185	DOM Nr 19, wł. J. Rabiński, mur., pocz. XX w.	Łąg	433/19	305	(bd)	Obecnie Nr 21
186	DOM Nr 22, wł. St. Pozorski, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	368/1	255	(bd)	Rozebrany /nowy budynek/
187	DOM Nr 29, wł. Przedsiębiorstwo „Las”, mur., pocz. XX w.	Łąg	599/1	381	(bd)	
188	DOM Nr 40, wł. K. Sowińska, mur., pocz. XX w.	Łąg	376	402	(bd)	
189	DOM Nr 42, wł. L. Wons, mur., pocz. XX w.	Łąg	374/1	417	(bd)	Uwaga: 2 budynki z tym samym Nr 42 (?)
190	DOM Nr 44, wł. Wasikewski, mur., pocz. XX w.	Łąg	375/1	435	(bd)	Uwaga: 2 budynki z tym samym Nr 42 (?)
191	DOM Nr 45, wł. Parafia Rzym. Kat., mur., pocz. XX w.	Łąg	472/1	570	(bd)	
192	DOM Nr 46, wł. GS Czersk, mur., pocz. XX w.	Łąg	378	458	(bd)	
193	DOM Nr 50, wł. Kumaniek, mur., 1901 r.	Łąg	381/1	492	(bd)	Numer zmieniony na 52
194	DOM Nr 51, wł. E. Lipiński, mur., pocz. XX w.	Łąg	475/1, 476	586	(bd)	
195	DOM Nr 58, wł. Reszka, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	394/1	550	(bd)	Obudowany, ocieplony
196	DOM Nr 60, wł. B. Stopa, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	394/5			Rozebrany, w głębi działki nowy budynek mieszcz.
197	DOM Nr 74, wł. Baczkowska, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	398	615	(bd)	
198	DOM Nr 84, wł. Kosidowski, mur., 1936 r.	Łąg	404/1	638	(bd)	Mieszk.-usług.-handl.
199	DOM Nr 93, wł. Wł. Belka, mur., 1938 r.	Łąg Lipki	356	18	(bd)	
200	DOM Nr 112, wł. Fr. Ossowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg	420/1	735	(bd)	Otynkowany, nowe pokrycie dachu
201	DOM Nr 118, wł. Ł. Puszek, drewn., 2 poł. XIX w.	Łąg Lipki	148	76	(bd)	
	ul. Dworcowa					
202	DOM Nr 7, wł. Dobrowolski, mur., ok. 1900 r.	Łąg	49	139	(bd)	
203	DOM Nr 15, ob. biblioteka, drewn., k. XIX w.	Łąg	54/10	120	(bd)	
204	DOM Nr 20, wł. DOKP Gdańsk, mur., pocz. XX w.	Łąg	3	113	(bd)	
	ul. Kościelna					
205	DOM Nr 2, wł. Janiszewski, drewn., ok. 1900 r.	Łąg	430/3	173	(bd)	
206	DOM Nr 3, wł. Wasilewska, drewn., ok. 1900 r.	Łąg	443	201	(bd)	
207	DOM Nr 10, wł. Krzoska, mur., pocz. XX w.	Łąg	432	242	(bd)	
208	DOM Nr 27, wł. Marta Grada, drewn., k. XVIII w. CHATA	Łąg	454	-	-	W rejestrze zabytków województwa pomorskiego nr 83 – obiektu brak (spalony w pożarze) – Brak
209	DOM Nr 29, wł. Czapiewska, mur., k. XIX w.	Łąg	-	-	-	Brak
210	DOM Nr 35, wł. W. Kujawska, drewn., 1 poł. XIX w.	Łąg	460	406	(bd)	
211	DOM Nr 41, wł. M. Gieldon, drewn., ok. poł. XIX w.	Łąg	464/1	447	(bd)	
212	DOM Nr 45, wł. S. Stopa, drewn., ok. poł. XIX w.	Łąg	-	-	-	Brak - obecnie teren cmentarza
213	MŁYN, ob. restauracja, mur., 1912 r.	Łąg	74	310	(bd)	
ŁUBNA						
214	ZESPÓŁ SZKOŁY: a. szkoła, mur., pocz. XX w. b. budynek gospodarczy, mur./szach, pocz. XX w.	Łubna	16/1 -	264 -	(bd) -	Brak b. gosp.
215	DOM Nr 28, wł. A. Szuszek, mur., pocz. XX w.	Łubna	94/6	171	(bd)	
216	DOM Nr 32, wł. B. Grabowska, drewn., k. XIX w.	Łubna	122/2	149	(bd)	
217	DOM Nr 34, wł. A. Czapiewski, drewn., 2 poł. XIX w.	Łubna	115/4	127	(bd)	
218	DOM Nr 52, wł. Kędziński, mur., l. 30 XX w.	Łubna	195/1	-	-	Rozebrany /właściciel Galikowski Jacek i Zdzisława/ nowy b.
ŁUKOWO						
219	KAPLICZKA, mur., ok. 1900	Łukowo				
220	ZESPÓŁ SZKOŁY, wł. Nadleśnictwo „Cis”: a. szkoła, ob. budynek mieszkalny, drewn., 1911 r., b. budynek gospodarczy, drewn., pocz. XX w.	Łukowo	70 70	52 56	(bd) (bd)	Nr 14
221	DOM Nr 4, wł. M. Glona, drewn., 2 poł. XIX w.	Łukowo	-	-	-	Rozebrany /nowy budynek/
222	DOM Nr 13, wł. Cz. Stopa, drewn., 2 poł. XIX w.	Łukowo	21	47	(bd)	Poprawka - Nr 15, obudowany,
223	DOM Nr 18, wł. A. Szyngwelski, drewn., 2 poł. XIX w.	Łukowo	17/3	38	(bd)	
224	DOM Nr 22, wł. Baszynowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Łukowo	-	-	-	Rozebrany – brak.
225	DOM Nr 23, wł. E. Langer, drewn./mur.,	Łukowo	14	31	(bd)	

226	DOM Nr 24, wł. A. Dalke, szach./drewn., 2 poł. XIX w.	Łukowo	13	29	(bd)	
ŁUKOWO - USTRONIE						
227	LEŚNICZÓWKA, mur., ok. 1900 r.	Krzyż	881	810	(bd)	(Brak dostępu) /nie sprawdzono/
MALACHIN						
228	SALA GIMNASTYCZNA, ob. sala gimnast. szkoły, mur., pocz. XX w.	Malachin	66/3	290	(bd)	
229	DOM Nr 32, wł. A. Pozorski, drewn., 2 poł. XIX w.	Malachin	160	367	(bd)	Ogrodowa Nr 10,
230	DOM Nr 36, wł. Kolasa, mur., pocz. XX w.	Malachin	180/4	334	(bd)	Ogrodowa Nr 3
231	DOM Nr 41, mur., pocz. XX w.	Malachin	157/1	316	(bd)	Główna Nr 10
232	DOM Nr 45, wł. Z. Kwaśniewski, mur., pocz. XX w.	Malachin	159/4	327	(bd)	Główna Nr 2
233	DOM Nr 83, wł. H. Soboska, drewn., k. XIX w.	Malachin	60	264	(bd)	Główna Nr 33
234	DOM, ob. biblioteka, drewn., k. XIX w.	Malachin	69	284	(bd)	
MOKRE						
235	KAPLICZKA P.W. ŚW. JÓZEFA, mur., 1761, przebud., 2 poł. XIX w. i 1970 r. – działka objęta strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej	Mokre	250	60	(bd)	
236	ZESPÓŁ SZKOŁY:					
236	a. szkoła, mur., 1909 r.	Mokre	309/1	101	(bd)	b. mieszkalny
236	b. budynek gospodarczy mur./drewn., pocz. XX w.	Mokre	309/1	124	1909	
237	DOM Nr 3, wł. szkoła, drewn., k. XIX w.	Mokre	309/1	106	(bd)	b. mieszkalny
238	DOM Nr 16, wł. H. Szeca, mur., pocz. XX w.	Mokre	289/1	74	(bd)	
239	DOM Nr 32, wł. A. Beger, mur./szach., ok. 1900 r.	Mokre	248/1	52	(bd)	
240	DOM, ob. punkt skupu runa leśnego i sklep, wł. GS Czersk, mur., ok. 1900 r.	Mokre	308	80	(bd)	Nr 4 b. mieszkalno-usługowy
241	OBORA przy zagrodzie nr 30, wł. Fr. Połun, mur., pocz. XX w.	Mokre	260	23	(bd)	
MOSNA						
242	KAPLICZKA przydrożna, mur., pocz. XX w.	Mosna				
243	DOM Nr 2, wł. J. Waś, drewn., ok. 1900 r.	Mosna	122	236	(bd)	
244	DOM Nr 3, wł. W. Czapiewski, drewn., 2 poł. XIX w.	Mosna	147	192	(bd)	
245	DOM Nr 4, wł. Kowalewski, drewn., k. XIX w.	Mosna	153/2	219	(bd)	
246	DOM Nr 5, wł. C. Głowczewska, drewn., 2 poł. XIX w.	Mosna	154, 153/1	205	(bd)	
247	DOM Nr 7, wł. K. Kałdowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Mosna	127	203	(bd)	
248	DOM Nr 9, wł. Z. Weltrowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Mosna	128	186	(bd)	
249	DOM Nr 10, wł. Z. Weltrowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Mosna	129	196	(bd)	
250	DOM Nr 23, wł. Niepoborca, drewn., k. XIX w.	Mosna	164	108	(bd)	Nowy letni. drewn.
251	DOM Nr 24, wł. Janikowski, mur., pocz. XX	Mosna	166	106	(bd)	
ODRY						
252	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z terenem przykościelnym - objęte strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej / mur., 1931 - 1933 r. wg projektu arch. S. Cybichowskiego /	Odry	112/1,112/2,113/1i113/2	237	(bd)	W rejestrze zabytków Województwa Pomorskiego nr 1839
253	ZESPÓŁ SZKOŁY:	Odry				
	a. szkoła, mur., 1901,	Odry	102	219	1901	
	b. budynek gospodarczy, mur., /drewn., 1901 r.	Odry	102	211		Rozebrany
	ul. Długa					
254	DOM Nr 3, wł. M. Mania, mur., l. 20 XX w. Ul. Zawadzińskiego /d. ul. Leśna/	Odry	99	179	(bd)	Przebudowany
255	DOM Nr 8, wł. E. Molin, mur., 1935 r.	Odry	42	208	1935	Obecnie Nr 17
256	DOM Nr 9, wł. Z. Wasilewska, drewn., 2 poł. XIX w. ul. Strażacka	Odry	41	202	(bd)	Obecnie Nr 18
257	DOM Nr 5, wł. Z. Trzcińska, mur., 1909 r.	Odry	114	269	(bd)	
258	DOM Nr 8, wł. St. Plutowski, mur., pocz. XX w. ul. Zawadzka	Odry	51/6	299	(bd)	
259	DOM Nr 4, wł. E. Czystowski, mur./drewn., 2 poł. XIX w.	Odry	147	-	-	Rozebrany
ODRY - MŁYN						
260	MŁYN WODNY, wł. E. Goncz, mur., k. XIX w., 1934 r.	Odry	24/1	393	(bd)	
OSTROWITE						
261	DOM Nr 2, wł. W. Wielgoż, mur., pocz. XX w.	Odry	497/1	346	(bd)	
262	DOM Nr 5, wł. K. Wryka, drewn., k. XIX w.	Odry	498/4	-	-	Rozebrany
PRZYJAŻNIA						
263	DOM Nr 1, wł. J. Orlikowski, mur., 1934 r.	Kamień na Góra	616/2	161	1934	
264	DOM Nr 4, wł. J. Bieliński, mur., 1935 r.	Kamień na Góra	114	183	(bd)	
265	DOM Nr18, wł. M. Habka, drewn./mur., 2 poł. XIX w.	Kamień na Góra	96/1	-	-	Nowy budynek
RYTEL						
266	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. NMP Królowej Różańca Św. wraz z plebanią i terenem przykościelnym (teren objęty strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej – poz. 329.	Rytel	472/2			W rejestrze zabytków województwa pomorskiego nr 1711
266	a. kościół, mur., 1909 - 1911,	Rytel	472/2	1231	(bd)	
266	b. plebania, mur., pocz. XX w.	Rytel	472/2	1142	(bd)	
267	KAPLICZKA przydrożna, mur., ok. 1900 r.	Rytel				
268	KAPLICZKA przydrożna, ul. Gdańska, mur., 1927 r.	Rytel	484/17			
269	KOSTNICA na cmentarzu rzym. - kat., mur., pocz. XX w.	Rytel	504	1584	(bd)	Przebudowana

	(działka cmentarza objęta strefą „B” ochrony konserwatorskiej – poz. 330)					/lub nowy bud.?
270	SZKOŁA, mur., 1899 r.	Rytel	392	1109	(bd)	
271	POCZTA, ob. dom mieszkalny ul. Chojnicka nr 33, wł. UG, mur., pocz. XX w.	Rytel	753/1	370	(bd)	
	ul. Chojnicka	Rytel				
272	DOM Nr 10, wł. J. Laskowski, drewn., pocz. XX w.	Rytel	683	727	(bd)	
273	DOM Nr 18, wł. Rolbiewski, drewn., pocz. XX w.	Rytel	688	430	(bd)	Obecnie Nr 22
	ul. Czerska					
274	DOM Nr 3, wł. Rekowski, drewn., ok. 1900 r.	Rytel	-	-	-	Brak
	ul. Dworcowa					
	ZESPÓŁ DOMU Nr 4, ob. Ośrodek Zdrowia:					
275	a. dom, mur., pocz. XX w. (była plebania kościoła ewangelickiego)	Rytel	642/1	541	(bd)	
275	b. budynek gospod., mur., pocz. XX w.	Rytel	642/1	519	(bd)	
	ul. Gdańska					
276	ZAGRODA Nr 9, wł. L. Pawłowski:					
276	a. dom, drewn., 2 poł. XIX w.	Rytel	435	1453	(bd)	
276	b. obora, mur./drewn., pocz. XX w.	Rytel	435	1431	(bd)	
277	DOM Nr 17, wł. Grzonka, drewn., 2 poł. XIX w.	Rytel	443,444/2	1553	(bd)	
	Ul. Ks. Antoniego Kowalkowskiego (d. ul. XXX lecia)					
278	DOM Nr 2, wł. M. Chabowski, drewn., pocz. XX w.	Rytel	432/1	1353	(bd)	
279	DOM Nr 4, wł. Parafia rzym. - kat., drewn./glin., pocz. XX w.	Rytel	394	1230	(bd)	
280	DOM Nr 9, wł. M. Samgławska, mur., pocz. XX w.	Rytel	468	1017	(bd)	
281	DOM Nr 13, wł. Nadleśnictwo Rytel, drewn., 2 poł. XIX w.	Rytel	331/1	906	(bd)	Przebudowany
282	DOM Nr 14, wł. Nadleśnictwo Rytel, mur., pocz. XX w.	Rytel	112/3-LP	890	(bd)	
283	DOM Nr 18 i Poczta, wł. T. Galikowski, mur., 1928 r.	Rytel	315/2	885	1928	
284	DOM Nr 15, wł. T. Wozniński, drewn., 2 poł. XIX w.	Rytel	316/6	-	-	Rozebrany /nowy budynek/ Obecnie Nr 20
285	DOM Nr 18, wł. Helta, mur., ok. 1900 r.	Rytel	463	1005	(bd)	Obecnie Nr 15
	ul. Ostrowska					
286	DOM Nr 1, wł. J. Kręcka, drewn., k. XIX w.	Rytel	387	-	-	Rozebrany.
287	DOM Nr 3, wł. W. Hinz, drewn., pocz. XX	Rytel	347	-	-	Rozebrany. Nowy budynek miesz.
288	DOM Nr 7, wł. F. Żychski, drewn., k. XIX w.	Rytel	349/28	-	-	Rozebrany. Nowy budynek miesz.
	ul. Zapora					
289	DOM Nr 3, wł. St. Pułkownik, drewn./glin., ok. 1900 r.	Rytel				Brak identyfikacji adresu
290	DOM Nr 4, wł. St. Pułkownik, mur., pocz. XX w.	Rytel	328/4	809	(bd)	
291	DOM Nr 14, wł. Sabiniarz, drewn., 2 poł. XIX w.	Rytel	324/2	665	(bd)	
292	MŁYN, ob. magazyn, wł. GS Czersk, mur., ok. 1900 r.	Rytel	508/1	1214	(bd)	
STODÓLKI						
293	DOM Nr 7, wł. Narloch, drewn., k. XIX	Krzyż	498/6	537	(bd)	
294	DOM Nr 12, wł. L. Gradkowska, mur., pocz. XX w.	Krzyż	523/5	689	(bd)	
295	DOM Nr 16, wł. E. Gradkowski, drewn., 2 poł. XIX w.	Krzyż	497/5	581	(bd)	Rozebrany /nowy budynek/
WOJTAL						
296	ZESPÓŁ SZKOŁY:					
	a. szkoła, mur., pocz. XX	Odry	313/9	488	(bd)	
	b. budynek gospodarczy, mur./drewn., pocz. XX w.	Odry	313/8	489, 490	(bd)	
ZAPĘDOWO						
297	ZESPÓŁ SZKOŁY:					
297	a. szkoła, mur., 1898 r.	Lutom	205/2	220	(bd)	
297	b. budynek gospodarczy, mur., pocz. XX w.	Lutom	205/2	221	1898	
298	DOM Nr 12, wł. W. Czarnowski, mur., ok. 1900 r.	Zapędo wo	188/7	43	(bd)	
299	DOM Nr 14, wł. Dalke, drzew., k. XIX w.	Zapędo wo	187	51	(bd)	Nieużytkowany
300	DOM Nr 17, wł. K. Kapłonowska, drewn., k. XIX w.	Zapędo wo	173/1	68	(bd)	
301	DOM Nr 18, wł. T. Stępnia, drewn., 2 poł. XIX w.	Zapędo wo	228	-	-	Rozebrany /nowy budynek miesz./
302	DOM Nr 19, wł. Kędziński, drewn./glin., ok. 1900 r.	Zapędo wo	222	-	-	Rozebrany /nowy budynek miesz./
303	DOM Nr 24, wł. Szulc, mur., pocz. XX w.	Zapędo wo	164/1	136	(bd)	
304	DOM Nr 34, wł. U. Drażek, drewn., 1 poł. XIX w.	Zapędo wo				Rozebrany
305	DOM Nr 35, wł. St. Czarkowski, drewn., ok. poł. XIX w.	Zapędo wo				Brak
306	DOM Nr 38, wł. D. Kołatka, drewn., pocz. XX w.	Zapędo wo	232	-	-	Rozebrany /nowy budynek miesz./
307	DOM Nr 39, wł. W. Krygier, drewn., ok. poł. XIX w.	Zapędo wo				Bardzo zły stan, strzecha
308	DOM Nr 42, wł. Myszka, drewn., poł. XIX w.	Zapędo wo	237	-	-	Rozebrany /nowy budynek miesz./
ZŁE MIĘSO						
309	DOM Nr 31, wł. Łągowski, Oriłkowski, drewn., pocz. XX w.	Łąg Lipki	138, 139	466	(bd)	
310	DOM Nr 36, wł. Lisewski, drewn., 1 poł. XIX w.	Łąg Lipki	-	-	-	Rozebrany ok. 2000 r..
ZABYTKI OBSZAROWE ORAZ ZABYTKOWE UKŁADY RURALISTYCZNE I URBANISTYCZNE						
Brda c.d.						
311	układ ruralistyczny przestrzeni objętej strefą „E” ochrony	Brda	Według Rysunku			

	ekspozycji zespołu dworsko-parkowego (poz. 2)		Studium			
CZERSK c.d.						
312	układ urbanistyczny zabudowy śródmiejskiej objętej strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej	Czersk	Według Rysunku Studium			
313	cmentarz parafialny przy ul. Królowej Jadwigi – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Czersk	388	-		W rejestrze zabytków województwa pomorskiego nr 1335
314	układ urbanistyczny zabudowy miejskiej objętej strefą „B” ochrony konserwatorskiej (dwa obszary - ulicówka)	Czersk	Według Rysunku Studium			
315	Cmentarz honorowy przy ul. Dworcowej - objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Czersk	385/1			
316	cmentarz ewangelicki przy ul. Chojnickiej i Kwiatowej – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Czersk	266/5	-		
317	cmentarz żydowski w rejonie ul. Piaskowej – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Czersk	1379/1, 1380/1, 1382/1, cz. 1381/1	-		
GOTELP c.d.						
318	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Gotelp objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Gotelp	Według Rysunku Studium			
KRZYŻ c.d.						
319	cmentarz wojenny w Łukowie (jeńców rosyjskich z byłego pruskiego obozu jenieckiego z lat 1914-17) objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Krzyż	832, cz. 203/5LP			
320	cmentarz wojenny żołnierzy Armii Sowieckiej z II wojny światowej objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Krzyż	cz. 188/1LP			
KWIEKI c.d.						
321	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Kwieki objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Kwieki	Według Rysunku Studium			
Łąg, Lipki Dołne i Lipki Górne c.d.						
322	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej (ulicówka) obejmujący zespoły działek we wsi Łąg wzdłuż ulicy Kolejowej, Kościelnej, Chojnickiej i Długiej oraz jej przedłużenia we wsiach Lipki Dołne i Lipki Górne objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Łąg, Lipki Dołne i Lipki Górne	Według Rysunku Studium			
Łubna c.d.						
323	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej obejmujący zespół działek we wsi Łubna - objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Łubna	Według Rysunku Studium			
Mokre c.d.						
324	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej obejmujący zespół działek we wsi Mokre - objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Mokre	Według Rysunku Studium			
325	cmentarz rzymskokatolicki – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Mokre	309/7,311,526/1,526/2			
ODRY c.d.						
326	Układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej obejmujący zespół działek we wsi Odry (ulicówka) - objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Odry	Według Rysunku Studium			
327	Zespół sakralny rzymskokatolicki z cmentarzem – objęty strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej	Odry	112/1,112/2,113/1i13/2			
PRZYJAŻNIA c.d.						
328	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Przyjaźnia objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Kamień na Góra	Według Rysunku Studium			
RYTEL c.d.						
329	Zespół zabudowy sakralnej rzymskokatolickiej z cmentarzem we wsi Ryteł objęty strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.	Ryteł	Według Rysunku Studium			
330	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Ryteł objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Ryteł	Według Rysunku Studium			
331	cmentarz rzymskokatolicki – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Ryteł	504			
332	cmentarz ewangelicki przy ul. Dworcowej – objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej	Ryteł	658	-		
ZAPĘDOWO c.d.						
333	układ urbanistyczny zabudowy wiejskiej wsi Zapędowo objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.	Zapędowo	Według Rysunku Studium			
MIEJSCA PAMIĘTNIAJĄCE WYDARZENIA HISTORYCZNE I DZIAŁALNOŚĆ WYBITNYCH OSOBISTOŚCI w ewidencji Urzędu Miejskiego w Czersku						
334	miejsce straceń pod Gutowcem (poz. ?)	Krzyż				
335	miejsce straceń w Kurczem (poz. 13)	Ostrowit e				
336	miejsce straceń w Ustroniu (poz. 17)	Ostrowit e				
337	miejsce straceń w Bielawach (poz. 12)	Bielawy				
338	miejsce walk - nr ew. 11 w Konefkach (poz. 11)	Krzyż				
(315)	cmentarz honorowy (poz.16), w niniejszym wykazie 315	Czersk				
(319)	cmentarz wojenny w Łukowie (jeńców rosyjskich z byłego pruskiego obozu jenieckiego z lat 1914-17) (poz. 18), w niniejszym wykazie 319	Krzyż				
(320)	cmentarz Armii Sowieckiej (poz. 1) w niniejszym wykazie 320	Krzyż				
(105)	dom w którym mieszkał Józef Ceynowa - w niniejszym wykazie 105	Czersk				

(Uwaga: dokumentację fotograficzną obiektów wymienionych w powyższym wykazie, obejmującą 992 fotografie, wykonaną w dniach 15-17.10.2011 r., 14.11.2011 r., 21.12.2011 r. i 13.01.2012 r. umieszczono w formie elektronicznej, o pojemności 2,46GB, w dokumentacji zmiany Studium.)

- 5.15. Po przyjęciu przez Radę Miejską gminnego programu opieki nad zabytkami, stosownie do przepisów art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362, Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206, Nr 97, poz. 804, z 2010 r. Nr 75, poz. 474, Nr 130, poz. 871), należy skonfrontować z nim zapisy niniejszego rozdziału oraz dokonać stosownych zmian w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

6 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

- 6.1. W zakresie komunikacji wskazuje się, na rysunku studium, podstawowy układ dróg krajowych, wojewódzkich, gminnych i zakładowych (leśnych)
- 1) ulice leżące w ciągu dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych należą do tej samej kategorii co te drogi;
 - 2) poszczególnym ulicom przypisano odpowiednią klasę techniczną, wynikającą z pełnionych funkcji komunikacyjnych a będącą podstawą do określenia rozwiązań technicznych takich jak parametry geometrii ulicy, skrzyżowań, oraz dostępności ulicy i obsługi przyległego otoczenia;
 - 3) kontynuacja modernizacji ulic: Chojnickiej, Kościuszki i Starogardzkiej, sklasyfikowanych jako ulice główne ruchu przyspieszonego - GP /w perspektywie, po realizacji obejścia drogowego miasta, ulice główne – G/ stanowiących kontynuację drogi krajowej Nr 22 Gorzów Wielkopolski - Chojnice - Czarlin (Tczew) dotyczącą geometrii skrzyżowań, odnowy nawierzchni, organizacji ruchu, oraz częściowego ograniczenia dostępności;
 - 4) realizację obejścia miasta w ciągu drogi krajowej Nr 22 /docelowo o przekroju dwujezdniowym/ w celu wyeliminowania z centralnej części miasta ruchu tranzytowego, zgodnie z planowanym w perspektywie wytrasowaniem po południowej stronie (preferowany wariant na rysunku Studium), w znacznej części poza granicami administracyjnymi miasta, z dużym ograniczeniem dostępności bez obsługi bezpośredniego otoczenia;
 - 5) modernizację ulicy Tucholskiej stanowiącej kontynuację drogi wojewódzkiej Nr 237 Czersk - Tuchola - Mąkowsko i ulicy Starego Urzędu planowanej do przełożenia na tę ulicę przebiegu drogi (Nr 237) z ulic Szkolnej i Targowej, nowy przebieg wiąże się z planowaniem na nim ulic zbiorczych - Z;
 - 6) zmodernizowana ulica Pomorska z odcinkiem ulicy zbiorczej - Z do przełożenia przebiegu drogi powiatowej Nr 2676G;
 - 7) modernizację wszystkich istniejących ulic sklasyfikowanych jako ulice zbiorcze - Z, będących kontynuacją dróg powiatowych;
 - 8) utrzymanie linii kolejowej Chojnice - Czersk - Tczew, linii znaczenia wojewódzkiego w zakresie przewozów o charakterze regionalnym i lokalnym w sektorze przewozów pasażerskich i w sektorze przewozów towarowych;
 - 9) utrzymanie linii kolejowej Laskowice - Czersk - Bąk, linii znaczenia wojewódzkiego, w zakresie przewozów pasażerskich;
 - 10) realizację dróg (ścieżek) rowerowych dla ruchu regionalnego zarówno w celach turystyczno - rekreacyjnych jak również dla dojazdów do pracy i szkół.

6.2. **W zakresie komunikacji na obszarach wiejskich** Gminy Czersk w studium uwzględniono następujące przewidywane kierunki zagospodarowania przestrzennego związane z potencjalnymi zadaniami rządowymi i samorządowymi:

- 1) modernizację drogi krajowej Nr 22 Kostrzyn nad Odrą - Gorzów Wielkopolski - Chojnice - Czersk – Tczew - Grzechotki obejmującą poprawę geometrii skrzyżowań, budowy utwardzonych poboczy, odnowy nawierzchni i częściowego ograniczenia bezpośredniej dostępności do drogi;
- 2) w okresie perspektywicznym rozbudowę drogi krajowej nr 22 Kostrzyn nad Odrą - Gorzów Wielkopolski - Chojnice - Czersk – Tczew - Grzechotki do przekroju dwujezdniowego, dostępności do drogi tylko na skrzyżowaniach i częściowego ograniczenia obsługi bezpośredniego otoczenia oraz realizacji obejścia drogowego miasta Czerska po stronie południowej (planowany przebieg na rysunku Studium), z tym, że rozpatrywany jest również alternatywny wariant przebiegu ww. obwodnicy po stronie północnej miasta Czerska (dotychczas nie sprecyzowany);
- 3) modernizację drogi wojewódzkiej Nr 237 Czersk - Tuchola - Mąkowsko w celu uzyskania parametrów geometrii trasy, skrzyżowań i nawierzchni przypisanych klasie technicznej Z;
- 4) rozbudowę do nawierzchni twardej i modernizację dróg powiatowych w celu dostosowania do ich parametrów technicznych do standardu odpowiadającego tej kategorii dróg;
- 5) utrzymanie linii kolejowej nr 203 Chojnice - Czersk - Tczew, znaczenia krajowego w zakresie przewozów o charakterze regionalnym i lokalnym w sektorze przewozów pasażerskich (2012 r. – do 10 pociągów / dobę, Przewozy Regionalne, 1 połączenie bezpośrednio z Gdynią) i w sektorze przewozów towarowych;
- 6) ewentualne utrzymanie linii kolejowej nr 215 Laskowice - Będźmierowice - Czersk, linii znaczenia krajowego i lokalnego w zakresie przewozów pasażerskich (Laskowice - Czersk w 2012 r. 3 pociągi / dobę, prywatny przewoźnik Arriva RP, 1 połączenie bezpośrednio z Bydgoszczą w tym bezpośrednie połączenie Czerska z portem lotniczym w Bydgoszczy);
- 7) w ramach wdrażania „Master Planu dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 r.” (zadanie rządowe znaczenia krajowego) planowana budowa łącznicy Łąg Południe - Łąg Wschód pomiędzy liniami kolejowymi nr 201 Nowa Wieś Wielka - Gdynia Port i nr 203 Tczew - Kostrzyn, stanowiącej fragment trasy dla pociągów towarowych Inowrocław - Bydgoszcz Wschód - Maksymilianowo - Zajączkowo Tczewskie, której przewidywany przebieg wskazano na rysunku Studium.

6.3. **W zakresie komunikacji** dla obszaru miasta i gminy Czersk wskazuje się następujące **kierunki** dotyczące zadań samorządowych:

- 1) sukcesywna modernizacja oraz budowa nawierzchni twardych dróg gminnych i stanowiących własność Powiatu Chojnickiego, o nawierzchni gruntowej i ulepszonej (żwirowej), zapewniających bezpośrednią obsługę wszystkich jednostek osadniczych;
- 2) umożliwienie rozwoju urządzeń komunikacyjnych obsługujących intensywnie wzrastający ruch drogowy; zaspokojenie popytu na usługi związane z obsługą samochodów i podróży wymagać będzie modernizacji i budowy nowych urządzeń przede wszystkim stacji paliw i parkingów przydrożnych przy drodze nr 22, z uwagi na ograniczoną dostępność, wskazana lokalizacja obiektów wielofunkcyjnych z szerokim zakresem usług motoryzacyjnych, handlowych, gastronomicznych i wypoczynkowych związanych z ruchem turystycznym i tranzytowym, szczególnie w mieście Czersk oraz w obrębie Rytel;
- 3) realizacja (we współpracy z władzami powiatu i gmin sąsiednich) sieci dróg (ścieżek) rowerowych o charakterze turystyczno–rekreacyjnym, stanowiących rozwinięcie tras rowerowymi międzyregionalnych, stwarzających również możliwość dojazdu mieszkańców terenów wiejskich do miejsc pracy i szkół;

- 4) w mieście Czersk modernizacja i rozbudowa ulic zbiorczych - Z i lokalnych - L będących w administracji Gminy Czersk a służących miejscowym potrzebom i związanych z obsługą terenów rozwojowych miasta;
 - 5) skoordynowanie opracowań planistycznych wzdłuż drogi krajowej nr 22 w zakresie projektowania dróg gminnych obsługujących tereny przyległe do ww. drogi krajowej, celem umożliwienia obsługi terenów przewidywanych pod potencjalny rozwój zabudowy.
- 6.4. Wskazuje się na konieczność pełniejszej ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka przed negatywnym oddziaływaniem środków komunikacji drogowej i kolejowej, między innymi, poprzez zachowywanie odpowiednich odległości nowoprojektowanej zabudowy od jezdni dróg i torów kolejowych, a także dostosowywanie funkcjonalne istniejącego zagospodarowania terenów okalających ww. szlaki.
- 6.5. Tworzenie miejsc parkingowych w punktach węzłowych ruchu turystycznego powinno być podporządkowane zasadom ochrony krajobrazu i otaczającej przyrody. Wskazana jest organizacja punktów obsługi ruchu turystycznego wyposażonych w miejsca do parkowania samochodów osobowych, do gromadzenia odpadów, małą architekturę ogrodową a także sezonowe węzły sanitarne, a punkty sąsiadujące z rzekami i zbiornikami wodnymi wymagają realizacji umocnionych nabrzeży.
- 6.6. **W zakresie gospodarki wodnej** dla obszaru miasta i gminy Czersk dla zapewnienia ciągłości dostawy wody do wszystkich odbiorców zakłada się
- 1) w Czersku rozbudowę stacji wodociągowej jak również rozbudowę sieci wodociągowej na nowych obszarach przeznaczanych pod zabudowę; wymiana starych odcinków sieci wodociągowych na nowe; wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej dla ujęcia wody dla określenia strefy ochrony pośredniej bądź odstąpienia od jej określania.
 - 2) w gminie Czersk wykonanie dokumentacji hydrogeologicznych dla ujęć wody i na ich podstawie określenie stref ochrony pośredniej ujęć bądź odstąpienie od ich określania; kontynuacja rozbudowy sieci wodociągowych do osiągnięcia zapewnienia dostawy wody wszystkim oczekującym odbiorcom na obszarze gminy.
- 6.7. **W zakresie gospodarki ściekowej** dla obszaru miasta i gminy Czersk przyjmuje się następujące ustalenia:
- 1) z obszarów zwartej zabudowy miasta i gminy oraz położonych wzdłuż głównych dróg powiatowych i gminnych winny być odprowadzone siecią kanalizacyjną do istniejącej oczyszczalni ścieków w Czersku i w Rytle;
 - 2) realizacja kolektorów tłocznych oraz przepompowni ścieków, na terenach, na których projektowany system odprowadzania ścieków może być połączony z istniejącą siecią;
 - 3) wykonywanie oczyszczalni indywidualnych oraz kanalizacji sanitarnej w systemie grawitacyjnych, tłoczonym i ciśnieniowych na terenie gminy;
 - 4) realizacja indywidualnych, przydomowych, oczyszczalni ścieków w miejscowościach, w których nie zakłada się budowy systemu kanalizacji sanitarnej.
- 6.8. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej uwarunkowana jest ekonomicznymi ograniczeniami jej realizacji. Dla istniejącej zabudowy i dopuszczonej do realizacji w planach miejscowych nowej zabudowy należy dopuścić możliwość realizacji indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, o ile spełnione zostaną warunki lokalizacyjne określone w odrębnych przepisach prawa. Docelowo 75% mieszkańców gminy powinno mieć dostęp do kanalizacji zbiorczej.
- 6.9. Przydomowe oczyszczalnie ścieków mogą stanowić rozwiązanie gospodarki ściekowej na obszarach nie obsługiwanych przez istniejącą i planowaną kanalizację sanitarną.
- 6.10. Rozbudowa istniejących i budowa nowych kolektorów kanalizacji deszczowej z urządzeniami oczyszczającymi i wylotami do odbiorników w mieście Czersku oraz lokalnie we wsiach Ryteł i Łąg.

- 6.11. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych pozostanie: Czerska Struga, rzeka Brda, Wielki Kanał Brdy i rzeka Wda.
- 6.12. **Kierunki rozwoju uzbrojenia elektroenergetycznego** w obszarze miasta i gminy Czersk:
- 1) adaptacja głównego punktu zasilania WN/SN zlokalizowanego na terenie miasta Czerska, z możliwością jego modernizacji,
 - 2) adaptacja linii wysokiego napięcia 110 kV, zasilającej główny punkt zasilania w Czersku od strony Czarnej Wody, oraz linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Czersk – Brusy,
 - 3) budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych dla zasilania nowych inwestycji,
 - 4) realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia,
 - 5) w ramach modernizacji sieci, sukcesywnie wprowadzanie sieci kablowej średniego i niskiego napięcia, na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej,
- 6.13. **Gazownictwo:**
- 1) utrzymanie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia, przebiegającego przez teren miasta i gminy od strony Tucholi przedstawionego na Rysunku Studium,
 - 2) adaptacja stacji redukcyjnych gazu I^o i II° z możliwością przebudowy na większą przepustowość,
 - 3) adaptacja istniejących gazociągów średniego ciśnienia na terenie miasta,
 - 4) rozbudowa i budowa sieci gazowej niskiego ciśnienia, dla zasilania istniejącego i planowanego budownictwa mieszkaniowego i usługowego na terenie miasta i gminy,
 - 5) planowana przez Operatora Gazociągów Przesyłowych rozbudowa gazociągu wysokiego ciśnienia od Czerska w kierunku Starogardu Gdańskiego, oraz budowa nowych gazociągów wysokiego ciśnienia i zbiorczych przebiegających przez teren miasta i gminy,
 - 6) budowa sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia, dla zasilania nowych terenów przeznaczanych pod intensywną zabudowę.
- 6.14. **Ciepłownictwo**
- 1) utrzymanie dotychczasowych źródeł ciepła przy ul. Generała Maczka 6 i Przytorowej 5 dla ogrzewania spółdzielczego budownictwa wielorodzinnego z możliwością ich modernizacji i rozbudowy;
 - 2) docelowo modernizacja lokalnych kotłowni, w zabudowie wielorodzinnej, usługowej i indywidualnym budownictwie jednorodzinny i zagrodowym, opalanych węglem i miałem węglowym, na rzecz nowoczesnych systemów grzewczych, wykorzystujących wysoki stopień spalania, w tym zgazowywanie zrębków drzewnych;
 - 3) w indywidualnych gospodarstwach, a szczególnie w nowych budynkach oraz w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zalecane stosowanie systemów grzewczych, preferujących paliwa ekologiczne, oraz technologie o wysokim stopniu spalania, między innymi zgazowywanie zrębków drzewnych, eliminujące zanieczyszczanie atmosfery.
- 6.15. **Telekomunikacja** - zasadniczy kierunek rozwoju istniejących sieci i urządzeń telekomunikacyjnych telefonii przewodowej
- 1) unowocześnianie, w tym wymiana napowietrznych i kablowych linii telekomunikacyjnych na rzecz kabli światłowodowych;
 - 2) dalsze unowocześnienie sieci i urządzeń telekomunikacyjnych.
- 6.16. **Telefonia komórkowa** – za pożądane uznaje się zlokalizowanie na terenie gminy anten przesyłowych telefonii komórkowej, w celu zapewnienia dostępu sygnału telefonii komórkowych

we wszystkich miejscowościach gminy, co służy promocji turystycznych walorów obszaru gminy i powszechnemu bezpieczeństwu.

6.17. Gospodarka odpadami

- 1) zgodnie z krajowym planem gospodarki odpadami 2014 oraz „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018” przewidywana jest budowa regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym RIPOK Nowy Dwór (zrealizowana) jako regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych w regionie Południowo – Zachodnim województwa, oraz instalacje zastępcze w przypadku wystąpienia awarii tej instalacji wyznaczono RIPOK Sierzno i RIPOK Stary Las 2, a nie przewiduje się ich budowy ww. instalacji na obszarze miasta i gminy Czersk.
- 2) Tereny po zamkniętych składowiskach odpadów komunalnych w Nieżurawie (na działce nr 550/2 w obrębie Krzyż, o powierzchni 6,45 ha) i w Czersku (na działce nr 838 w obrębie Krzyż przy ul. Łukowskiej, o powierzchni 1,9 ha) wymagają kontynuowania rekultywacji.

6.18. Zadania własne miasta i gminy w zakresie infrastruktury technicznej - realizacja założeń zaopatrzenia miasta i gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

- 7.1. Biorąc pod uwagę istniejące wyposażenie w usługi, w tym szczególnie infrastrukturę społeczną, dotychczasowy rozwój gospodarczy, uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe, strukturę własnościową, a także dalsze przewidywania przekształceń funkcjonalnych, ustala się następującą hierarchię sieci osadniczej:
 - a) **miasto Czersk** – silny ośrodek lokalny, o zasięgu ponadgminnym, siedziba władz miasta i gminy, wielofunkcyjny ośrodek usługowy w zakresie oświaty średniego szczebla, obsługi ruchu turystycznego i usług handlowych a także ośrodek produkcji przemysłowej i rzemiosła szczególnie związanych z wykorzystaniem materiału drzewnego. Miasto skupia usługi z zakresu administracji, szkolnictwa, zdrowia, kultury, zapewnienia bezpieczeństwa, jak również elementy infrastruktury technicznej, które nastawione są na zaspokojenie potrzeb własnych mieszkańców całej gminy a także miast i gmin ościennych. Sezonowo gospodarka nastawiona jest i będzie głównie na obsługę ruchu turystycznego i wypoczynku letniego przyjezdnych;
 - b) wieś **Rytel** - wieś sołecka, ośrodek krystalizacji sieci osadniczej hamujący procesy suburbanizacji, o wiodącej funkcji mieszkaniowej i wypoczynkowo-rekreacyjnej, skupiający zespoły budownictwa mieszkaniowego i letniskowego, uznaje się za możliwe wprowadzenie nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej oraz ośrodków obsługi ruchu turystycznego na terenach już zabudowanych i okalających, a także możliwość rozwoju drobnego przemysłu i rzemiosła, szczególnie związanych z wykorzystaniem materiału drzewnego powiązanego z zabudową mieszkaniową;
 - c) wieś **Łąg** – wieś sołecka, lokalny ośrodek osadniczy z elementarnym pakietem usług obsługujących mniejsze wsie, osady i leśniczówki położone w zasięgach obsługi poszczególnych funkcji, wraz z publicznymi szkołami podstawowymi.

- c) wsie **Malachin, Łubna, Mokre, Gotelp** - wsie sołeckie, lokalne ośrodki osadnicze z elementarnym pakietem usług obsługujących mniejsze wsie, osady i leśniczówki położone w zasięgach obsługi poszczególnych funkcji, rozwój usług podstawowych w ramach istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem rozszerzania do funkcji mieszkalno-usługowej oraz możliwość rozwoju drobnego przemysłu i rzemiosła związanych z wykorzystaniem materiału drzewnego i pokrewnych działów produkcji na bazie istniejących zakładów, a w obrębie Łubna i Malachin również na nowych terenach powiązanych przestrzennie z miastem Czersk. W sezonie letnim obsługa wypoczywających i turystów między innymi w propagowanych aktualnie, w ramach siedlisk rolniczych, formach usług agroturystycznych oraz nowych mieszkańców tzw. drugich letnich domów.
- d) wieś **Odry** - wieś sołecka, zespół mieszkalnictwa siedliskowego o wyróżniającej się strukturze organizacji zabudowy, obsługiwany przez centralny ośrodek - miasto Czersk. Studium wskazuje na konieczność ochrony i utrzymania charakterystycznej struktury przestrzennej wsi (krajobrazu wiejskiego), wyróżniającej ją spośród innych wsi w regionie,
- e) wsie **Wojtal i Wieck** – wsie sołeckie, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego, mieszkalnego i letniskowego o ograniczonych możliwościach rozwoju ze względu na położenie w obszarze wyróżniającym się szczególnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi podlegającymi ochronie prawnej obsługiwane przez centralny ośrodek usługowy – miasto Czersk a także wieś Łąg i miasto Czarna Woda (poza granicami miasta i gminy Czersk);
- f) wsie **Krzyż, Kwieki, Kłodnia** – wieś sołecka Krzyż oraz skoncentrowane jednostki osadnicze Kwieki i Kłodnia, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego, obsługiwane przez centralny ośrodek – miasto Czersk. Studium wskazuje na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie, usługi podstawowe i specjalistyczne związane z wykorzystaniem naturalnych zasobów środowiska przyrodniczego w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodziną i zagrodową;
- g) wsie **Stare Prusy, Zawada, Klonowice, Szyszkowiec, Łąg Kolonia, Lipki Dolne, Lipki Górne, Zle Mięso, Szalamaje, Kęsza** – wieś sołecka Łąg Kolonia oraz pozostałe skoncentrowane jednostki osadnicze, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego, obsługiwane przez lokalny ośrodek – we wsi Łąg i w mieście sąsiednim Czarna Woda. Studium wskazuje na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie i budowy nowych zespołów w obszarach sąsiednich, usługi podstawowe w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodziną, a także tereny umożliwiające rozwój drobnej działalności wytwórczej powiązanej z istniejącą zabudową mieszkaniową i zagrodową,
- h) wsie **Zapedowo, Lutom, Brda i Żukowo** - wieś sołecka Zapedowo i pozostałe jednostki osadnicze, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego i letniskowego, obsługiwane przez lokalny ośrodek – we wsi Rytel i miasto Czersk. Studium wskazuje na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie, usługi podstawowe w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodziną,
- i) wsie **Klonia, Konigort, Bielawy, Wędoły, Olszyny** - jednostki osadnicze, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego, obsługiwane przez lokalny ośrodek – we wsi Rytel i miasto Czersk. Studium wskazuje na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie, usługi podstawowe w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodziną,
- j) wsie **Złotowo, Będźmierowice, Ostrowite, Kurcze, Dąbki, Mosna, Klaskawa, Struga, Ustronie** - wsie sołeckie Złotowo, Będźmierowice, Kurcze, Mosna i Klaskawa, oraz pozostałe jednostki osadnicze, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego i mieszkaniowego a także letniskowego, obsługiwane przez gminny ośrodek miasto Czersk. Studium wskazuje

na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie, usługi podstawowe w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

- k) wieś **Gutowiec** – wieś sołecka, zespoły mieszkalnictwa siedliskowego z objawami suburbanizacji, obsługiwana przez lokalny ośrodek – miasto Czersk. Studium wskazuje na możliwości uzupełnień w zakresie zabudowy mieszkaniowej w ramach zespołów już ukształtowanych przestrzennie, usługi podstawowe w ramach powiązań z istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

7.2. Rozwój osadnictwa typu miejsko-wiejskiego i zmienna struktura wiekowa lokalnej społeczności kształtuje potrzebę wyznaczenia nowych działań przestrzenno - organizacyjnych w zakresie oświaty i wychowania dzieci i młodzieży.

7.3. Cele publiczne o znaczeniu lokalnym w zakresie energetyki:

- rozbudowa i modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia,
- budowa nowych sieci elektroenergetycznych dla zasilania projektowanych inwestycji na terenach wiejskich,
- pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych i niekonwencjonalnych źródeł energii, w tym farmy wiatrakowe, farmy fotowoltaiczne a także elektrownie wodne,
- gazyfikacja gminy gazem ziemnym,
- modernizacja lokalnych kotłowni oraz indywidualnych źródeł ciepła na rzecz nowoczesnych systemów grzewczych wykorzystujących ekologiczne paliwa takie jak energia elektryczna, olej opałowy, gaz, odnawialne źródła energii, w tym wykorzystanie energii słonecznej.

8 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym

8.1. Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego przewiduje się w gminie Czersk realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zapisanych w programach wojewódzkich, a których nie wpisano do rejestru programów zawierających zadania rządowe, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej:

- 1) kontynuacja inwestycji hydrotechnicznych zawartych w programie Małej Retencji Województwa Pomorskiego: na rzece Niechwaszcz na km 11+857, na rzece Czerska Struga km 23+340, na rzece Czerska Struga 23+780, na rzece Klaskawa – zgodnie z Programem Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015;
- 2) kontynuacja realizacji inwestycji zawartych w programie udraźniania rzek Województwa Pomorskiego: rzeki Niechwaszcz w miejscowości Zawada, Mniszek i Mokre; rzeki Wdy w

- miejsowości Wojtał; rzeki Czerska Struga w miejscowości Nowy Lutomski Młyn; rzeki Brdy w miejscowości Mylof – zgodnie z Programem udrażniania rzek województwa pomorskiego;
- 3) kontynuacja rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów w latach 2001–2006 - składowisk (2,8 ha) w Nieżurawie i w Czersku (działka ewid. nr 838 w obrębie Krzyż w gminie Czersk) – zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.
- 8.2. Rozmieszczenie zadań rządowych w granicach Gminy – jedno zadanie znaczenia krajowego - budowa łącznicy Łąg Południe - Łąg Wschód pomiędzy liniami kolejowymi nr 201 Nowa Wieś Wielka - Gdynia Port i nr 203 Tczew - Kostrzyn, o której mowa w rozdziale 6 ust. 2 pkt 7 niniejszego opracowania - zgodnie z „Master Planem dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 r.” (zadanie przyjęte Przez Rade Ministrów uchwałą Nr 277 z dnia 19.12.2008 r.);
- 8.3. W oparciu o wnioski innych jednostek organizacyjnych, zgodnie z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, przewiduje się:
- 1) kontynuację sukcesywnej przebudowy drogi krajowej nr 22 Gorzów Wielkopolski - Chojnice - Czersk – Tczew, obejmującej poprawę geometrii skrzyżowań, budowę utwardzonych poboczy, odnowę nawierzchni i częściowe ograniczenie bezpośredniej dostępności do drogi - zadanie własne Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (częściowo zrealizowane);
 - 2) prowadzenie opracowań studialnych mających na celu zaprojektowanie drogi nr 22 w klasie technicznej drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ramach południowego korytarza transportowego Województwa Pomorskiego – współpraca samorządu Gminy z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarządem Województwa Pomorskiego;
 - 3) sukcesywną przebudowę drogi wojewódzkiej nr 237, zgodnie z przypisaną jej klasą techniczną Z, obejmującą poprawę geometrii skrzyżowań, budowę utwardzonych poboczy i odnowę nawierzchni (częściowo zrealizowana);
 - 4) rozbudowę gazociągu wysokiego ciśnienia z Czerska w kierunku Starogardu Gdańskiego;
 - 5) budowę gazociągu wysokiego ciśnienia - kolektora głównego wraz z kolektorami zbiorczymi na odcinku Bydgoszcz – Tuchola – Kościerzyna – Kosakowo przez obszar miasta i gminy Czersk, w nawiązaniu do opracowań studialnych związanych z gazem z łupków (wariant preferowany przedstawiony na rysunku Studium);
 - 6) wskazane na rysunku studium obszary planowanego i warunkowego rozmieszczenia urządzeń służących do wytwarzania energii - z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi, z ewentualnym zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stanowią podstawę do przygotowania działań inwestycyjnych, których realizacja uzależniona jest od uzyskania realnych możliwości przyłączenia planowanych ww. urządzeń do krajowego systemu energetycznego kraju.

9 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia

scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz powyżej 2000 m², a także obszary przestrzeni publicznej

- 9.1. W granicach miasta i gminy Czersk przewiduje się lokalizację inwestycji w granicach terenów obejmujących grunty klasy IIIa i IIIb, oraz na obszarach leśnych, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – pkt. 10.
- 9.2. W granicach miasta i gminy Czersk nie przewiduje się sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
 - a) na obszarach wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości (brak potrzeby wyznaczenia obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości), ani
 - b) obszaru przestrzeni publicznej.
- 9.3. W granicach miasta Czerska przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² a także powyżej 2000 m² w obszarach wskazanych do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Czersku oraz w strefie funkcjonalnej V w obrębach Łubna i Złotowo.

10 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na rysunku studium wskazano obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

- 1) w celu realizacji planowanej zabudowy nie związanej z produkcją rolną ani leśną;
- 2) pod potrzeby związane z realizacją szczególnych celów publicznych, w tym z budową cmentarza;
- 3) pod potrzeby związane rozmieszczeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w obrębie Mokre, Malachin i Łubna;
- 4) w obrębach Będźmierowice i Łąg Kolonia, pod potrzeby związane umieszczeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wskazuje się możliwość warunkowego rozmieszczenia ww. urządzeń na

obszarach wydzielonych w całym obrębie geodezyjnym, to jest spełniających wszystkie poniższe wymagania:

- a) powierzchnia strefy ochronnej minimum 4 ha,
- b) w obrębie strefy ochronnej brak terenów wymagających spełnienia norm środowiskowych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- c) minimalna szerokość 100 m,
- d) brak gruntów wymagających zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w oparciu o odrębne przepisy prawa dotyczące ochrony gruntów rolnych.

11 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- 11.1. Gmina posiada słabe gleby, które nie są wydajne pod względem produkcyjnym. Wskaźnik bonitacji dla gleb jest jednym z najniższych w województwie. Korzystny jest agroklimat, warunki wodne słabe i średnia rzeźba terenu. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy do najniższych w województwie. Bardzo lekkie piaszczyste gleby predestynują obszary rolnicze gminy do utrzymania produkcji roślinnej (żyto, pasze objętościowe i ziemniaki). Dominacja lasów i rozwój funkcji osadniczej i rekreacyjno-turystycznej stanowi znaczne ograniczenie w rozwoju gospodarki rolnej w gminie, natomiast może stanowić podstawę do wykorzystywania terenów rolniczych do agroturystyki, ekoturystyki, rolnictwa ekologicznego, bądź produkcji tak zwanej „zdrowej żywności”.
- 11.2. Walory przyrodniczo - krajobrazowe gminy, z rzekami Brdą, Wdą, Niechwaszcz, Czerską Strugą, Suską Strugą i Klaskawską Strugą, Wielkim Kanałem Brdy, Kanałem rzeki Niechwaszcz oraz jeziorami: Ostrowite, Trzebomierz, Kurcze, Wieckie, Skrzynki Małe, Białe Błoto, Niedźwiadki, Suszek, Świdno, Mętne i Kule stanowią podstawę utrzymania wysokiej atrakcyjności osadnictwa na obszarze miasta i gminy, co nie powinno być czynnikiem wpływającym na zatrzymanie rozwoju gospodarstw rolnych i leśnych.
- 11.3. Tucholski Park Krajobrazowy oraz Obszary Chronionego Krajobrazu - Północny Obszar Chronionego Krajobrazu Część Wschodnia i Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu znajdują się w obszarze intensywnej penetracji turystycznej. Obszar objęty Parkiem charakteryzuje słaba jakościowo sieć komunikacyjna, wysoki stopień lesistości, niski stopień zaludnienia, pierwotne drzewostany, relatywnie duży udział stosunkowo czystych wód, liczne stanowiska flory i fauny.
- 11.4. Ewentualnymi zalesieniami winny być obejmowane przede wszystkim gleby niskich klas bonitacyjnych.
- 11.5. Na obszarze gminy gospodarka wodna winna zapewniać trwałe zabezpieczenie wód dla biotopów leśnych, rolnictwa i gospodarki komunalnej.

12 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

- 12.1. W rejonie zboczowym pomiędzy rejonami wysoczyznowym i sandrowym pojawiające się procesy geodynamiczne takie jak denudacja i erozja liniowa, szczególnie w dolinach rzecznych Brdy, Wdy, Czerskiej Strugi, Suskiej Strugi i wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy wymagają działań ochronnych, w tym w zakresie zakazu zbliżania wszelkich form zabudowy.

- 12.2. W obszarze gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazane na Rysunku Studium, wzdłuż rzek Brdy, Wdy i w dolinie Czerskiej Strugi. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania. Ponadto zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym: wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych; sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk; zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód, a także utrzymaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

13 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

- 13.1. W obszarze gminy występuje obszar, dla którego wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny - obszar górniczy - eksploatacja kruszywa – na terenie części działki nr 582 w obrębie Gotelp we wsi Pustki.
- 13.2. Występujące, rozpoznane w latach 70. XX wieku, zasoby kruszywa o podstawowym stopniu rozpoznania w obrębach Odry i Wieck w granicach kompleksu leśnego w granicach Północnego Obszaru Chronionego Krajobrazu Część Wschodnia, nie są brane pod uwagę pod względem znaczącego potencjału gospodarczego, ze względu na ochronę lasów i krajobrazu.

14 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271)

- 14.1. W obszarze gminy istnieją miejsca pamięci upamiętniające martyrologię narodu polskiego wymagające ochrony i wskazane do prowadzenia badań historycznych.
- 14.2. W obszarze gminy nie występują pomniki zagłady określone w przepisach ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

15 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

- 15.1. W obszarze gminy miejsca byłych składowisk odpadów komunalnych podlegają wymogom sukcesywnej rekultywacji (kontynuacja działań).
- 15.2. Obszary zabudowane w granicach miasta i gminy Czersk predestynowane do przekształceń wskazano do objęcia sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

16 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

- 16.1. W obszarze miasta i gminy granice terenów zamkniętych obejmują obszar kolejowy PKP związany z liniami kolejowymi nr 201, 203 i 215.
- 16.2. Dla Linii kolejowych na obszarze miasta i gminy Czersk, ze względu na niewielkie znaczenie zarówno w transporcie osobowym jak i towarowym, nie wyznaczono stref ochronnych, a ewentualna lokalizacja obiektów budowlanych w odległości poniżej 20 m od torów i 10 m od granic obszaru kolejowego może nastąpić po uzyskaniu odpowiedniego odstępowstwa stosownie do przepisów ustawy o transporcie kolejowym.

17 Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

- 17.1. W obszarze miasta i gminy zauważalną zmianę na lepsze w jakości życia mieszkańców wprowadzają rozwojowe zakłady produkcyjne, których spójna koegzystencja ze środowiskiem przyrodniczym stanowi podstawę do kreowania czystych technologii w czystym środowisku.
- 17.2. W granicach miasta wskazano tereny trudne do zabudowy ze względu na możliwość występowania wysokiego poziomu wód gruntowych, zastoisk wód roztopowych, gruntów biogenicznych oraz stanowiące istotne elementy lokalnych ciągów ekologicznych. Na ww. terenach nie neguje się możliwości wprowadzenia zainwestowania ale podjęcie na nich zamierzeń inwestycyjnych wymaga uwzględnienia znacznych kosztów związanych z dostosowaniem terenu do warunków budowlanych oraz z ochroną terenów sąsiednich przed negatywnymi zmianami wywoływanymi przez te działania (tj. przed zmianami warunków gruntowo-wodnych na sąsiednich terenach zabudowanych lub użytkowanych rolniczo).
- 17.3. Zagadnienia problemowe zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego związane z zagospodarowaniem przestrzennym Gminy, wymagające ewentualnego uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub innych działaniach związanych z gospodarką przestrzenną:
 - 1) ochrona przebiegającego wzdłuż głównych rzek: Brdy i Wdy ponadregionalnego korytarza ekologicznego pojeziernego północnego, oraz terenów leśnych leżących w obrębie płata ekologicznego Borów Tucholskich;

- 2) wzbogacanie otoczenia, o odpowiednią bazę usług towarzyszących turystyce kajakowej Brdą i Wdą oraz na Wielkim Kanale Brdy;
- 3) tworzenie warunków do odpowiedniego dostosowywania funkcjonalnego terenów sąsiadujących z wytyczonymi trasami rowerowymi
 - a) międzyregionalnymi
nr 14 – „Przez Zielone Serce Pomorza” na odcinku Czersk - Rytel – Myłof - Brusy,
nr 16 - „Naszyjnik Północy” - na odcinku Karsin - Czersk – Tuchola
 - b) regionalną
nr 122 (Tczew - Starogard - Zblewo - Kaliska - Czersk – Chojnice) na odcinku Czarna Woda–Łąg–Będźmierowice-Czersk;
- 4) ochrona miejsc o wyjątkowych wartościach, gdzie została zachowana historyczna struktura przestrzeni i szczególne walory przyrodniczo-krajobrazowe, ewentualne przygotowanie do utworzenia parku kulturowego w obrębie Odry, na bazie terenu rezerwatu archeologicznego (obejmującego cmentarzyska kurhanowe z kręgami kamiennymi, wchodzące w skład tzw. „Szlaku wędrowki Gotów”) i rezerwatu przyrody (poz. 92 w ewidencji zabytków archeologicznych) oraz śladów osadnictwa rozproszonego na południe od miejscowości Odry.